

SCHVAĽOVACIA DOLOŽKA

Schvaľovací orgán: **Obec Žehra**

Číslo uznesenia:

Dátum schválenia:

Oprávnená osoba: **Ivan Mižigar**

Podpis:

Pečiatka:

Obstarávateľ : Obec Žehra
Odborný obstarávateľ : Ing. Ján Kunák
Spracovateľ : Ing. arch. Lukáš Mihalko
Letná 49, 05201 Spišská
Nová Ves

10/2017

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE ŽEHRA

SPRIEVODNÁ SPRÁVA - KONCEPT

Názov dokumentácie : Územný plán obce Žehra, okres Spišská Nová Ves
 Obstarávateľ dokumentácie : Obec ŽEHRA
 Odborne spôsobilá osoba
 poverená obstarávaním ÚPD: Ing. Ján Kunák
 Kód obce : 526657
 Druh dokumentácie : územnoplánovacia dokumentácia
 spracovateľ dokumentácie : LUCAD architektonická kancelária,
 Letná 49., 052 01 Spišská Nová Ves
 dátum vypracovania : máj 2008
 zodpovedný riešiteľ : Ing. arch. Lukáš Mihalko
 autorizovaný architekt, r.č. SKA 1277 AA

Autorský kolektív :
 - urbanizmus a doprava : Ing. arch. Ján Pastiran, Ing. arch. Martin Jaško
 - technické vybavenie : Ing. Juraj JOCHMANN
 - Ekológia a živ. prostredie : Mgr. Milan Barlog
 -dopravné riešenie : Ing. Vojtech Pejko
 - vyhodnotenie záberov PPF : Ing. arch. Ján Pastiran

OBSAH DOKUMENTÁCIE :

A. Textová časť

Textová časť : - Sprievodná správa
 - Samostatná príloha perspektívneho využitia
 PP a LP na nepoľnohospodárske účely
 - Záväzné regulatívy ÚPN

B Grafická časť :

1. Širšie vzťahy m 1 : 50 000	
2. Komplexný urbanistický návrh katastrálneho územia	m 1 : 10 000
3. Návrh ochrany prírody, tvorby krajiny a územného systému ekologickej stability	m 1 : 10 000
4 a, b. Komplexný urbanistický návrh zastavaného územia	m 1 : 5 000
4 a, b. Komplexný urbanistický návrh zastavaného územia	m 1 : 2 000
5 a, b. Verejné technické vybavenie	m 1 : 2 000
6 a, b. Perspektívne použitie PP a LP na nepoľnohospodárske účely	m 1 : 2 000
9 a, b. Návrh dopravy	m 1 : 2 000
10. Schéma verejnoprospešných stavieb	m 1 : 10 00

Obsah textovej časti	strana
A.1 – Základné údaje	4
A.1.1 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši.	4
A.1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.	5
A.1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadáním a so súborným stanoviskom z prerokovania návrhu	5
A.2 Riešenie územného plánu obce	6
A.2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický popis	6
A.2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu	12
A.2.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	16
A.2.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia.	19
A.2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.	31
A.2.6 Návrh funkčného využitia územia obce.	32
A.2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie.	34
A.2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce	40
A.2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území.	41
A.2.10 Návrh a riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami.	42
A.2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.	42
A.2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.	43
A.2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie	62
A.2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.	65
A.2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	66
A.2.16 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov. – samostatná príloha	66
A.2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálneho, ekonomicko-sociálnych a územno-technických dôsledkov	66

Návrh záväznej časti územného plánu.

samostatná príloha

A.1. Základné údaje.

Názov obce	: Žehra
Kód obce	: 526657
Okres	: Spišská Nová Ves
Kraj	: Košický
Počet obyvateľov	: 2 099 (sčítanie 2011), 2 377 k 04/2016 podľa zadania.
Plocha katastrálneho územia sídla	: 966 ha

Prieskumy a rozborý k ÚPN-O Žehra, boli spracované v roku 2015 ako prvá etapa spracovania ÚPN.

Zadanie k územnému plánu obce bolo verejne prerokované dňa 06.11.2016

a posúdené KSÚ v Košiciach č.2004/00594 zo dňa 4.8.2004. Schválené bolo Obecným zastupiteľstvom v Žehre uznesením č. 286/2004 dňa 10.08.2016.

A.1.1 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši

Obec Žehra má viac ako 2 000 obyvateľov a územnoplánovaciu dokumentáciu už mala mať spracovanú. Dlhodobé pretrvávajúce finančné problémy obce neumožnili pristúpiť k spracovaniu územného plánu obce, hoci ten je akútne potrebný pre riadenie územného rozvoja obce.

Územnoplánovacia dokumentácia obce vychádza z analytickej časti - prieskumov a rozborov a tiež aktuálnych potrieb priestorového riešenia bývania, výroby, občianskej vybavenosti a technickej infraštruktúry na území obce, ktorá sa skladá z troch samostatných urbanistických celkov a to samotnej obce Žehra /20% obyvateľstva/, časti Hodkovce /5% obyvateľstva/a sídliska Dreveník /75% obyvateľstva/. Tieto satelity sú vzdialené cca 1,5 km od centrálnej časti obce. Územný plán je zákonným nástrojom pre usmerňovanie trvalého územného rozvoja obce pri akceptácii ochrany prírodných a kultúrnych hodnôt územia. Územný plán definuje hlavné princípy urbanistickej koncepcie a priestorového usporiadania územia, určuje záväzné podmienky a limity možného využitia územia s cieľom jeho trvalého zachovania .V priestoroch špecificky limitovaných či obmedzovaných definuje (ochranné pásma, prírodné a krajinné prvky, ekosystém a pod.).

Nutnosť spracovania územného plánu obce vychádza predovšetkým z nasledovných dôvodov:

- obec s viac ako 2 000 obyvateľmi doteraz nemá spracovaný územný plán
- demografická explózia najmä rómskeho obyvateľstva spôsobuje akútny nedostatok plôch bývania, občianskej vybavenosti a služieb
- rôznorodosť potrieb občanov v jednotlivých miestnych častiach - Hodkovce a Spišský hrad, obec Žehra so stredovekým kostolom Ducha svätého a rómska osada Dreveník so samotným Dreveníkom -štátnou prírodnou rezerváciou si vyžadujú odlišné prístupy pri napĺňaní potrieb obyvateľstva v priestorovom priemete pri snahe o zachovanie kultúrnych a prírodných hodnôt daného územia

Územný plán, mimo zastavaných území, bude vymedzovať aj návrhové plochy pre nové investície v území.

A.1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.

Obec doteraz nemala spracovanú žiadnu územnoplánovaciu dokumentáciu ani územnoplánovacie podklady.

A.1.3 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním a so súborným stanoviskom

Na základe prieskumov a rozborov bolo júni 2016 spracované Zadanie ÚPN-O Žehra. Schválené bolo Obecným zastupiteľstvom v Žehre uznesením č. 286/2004 dňa 10.08.2016.

Koncept návrhu územného plánu obce vychádza z definovaných potrieb schváleného Zadanía územného plánu. Návrh naplňa potreby jednotlivých častí obce. Bez výrazných problémov sú riešené miestne časti centrálnej obce Žehra a Hodkoviec, kde sú navrhované hlavne funkčné plochy bývania, výroby a športu a rekreácie s potrebnou dopravnou a technickou infraštruktúrou ako ich definuje Zadanie.

Sídliisko Dreveník so starou rómskou osadou, kde býva 75 % obyvateľstva s prudkým demografickým rastom, si vyžaduje najväčšie plošné zábery pre naplnenie potrieb hlavne bývania, občianskej vybavenosti, technickej a dopravnej infraštruktúry. 96% nezamestnanosť tejto komunity nevytvára reálny tlak na plochy výroby. Obmedzujúce faktory plošného rastu tejto lokality ako je ŠPR Dreveník a Jereňáš, Obmedzenia vyplývajúce z pamiatkovej ochrany územia UNESCO, inundačné územie potoka Branisko/ Žehrica/, ochranné pásma VTL zemného plynu ešte zväčšujú problém riešenia. Treba povedať, že už dnešná, existujúca zástavba bytových a rodinných domov leží čiastočne na katastrálnom území miest Sp. Podhradie a Sp. Vlacha. Variantné riešenia prehodnocujú možnosti zástavby v tomto obmedzenom priestore pri naplňaní potrieb bývania a občianskej vybavenosti.

Obecné zastupiteľstvo v Žehre uznesením č. OZ 14-15-B-9 zo dňa 8.12.2015 formulovalo svoje potreby nasledovne:

Pre sídlisko Dreveník požaduje riešiť :

- výstavba materskej škôlky, základnej školy, komunitného centra, kultúrny dom, zdravotné stredisko, cintorín s domom smútku, nákupné centrum, bytová výstavba formou nájomných bytov nižšieho štandardu

V samotnej obci Žehra je potrebné riešiť :

- novú materskú škôlku, športový areál, rozšírenie cintorína, kultúrny dom a obecná kanalizácia s ČOV

V miestnej časti Hodkovce riešiť :

- športový areál, plochy bývania, rekreácie a cestovného ruchu

Koncept územného plánu napriek existujúcim obmedzeniam rieši hlavné požiadavky Zadanía. Variantné riešenia sa dotýkajú hlavne sídliska Dreveník, kde sú obmedzenia ochrany prírody a pamiatkovej ochrany tak významné, že plošne výrazne obmedzujú disponibilné plochy nožnej zástavby.

A.2 Riešenie územného plánu obce

A.2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

Obec Žehra leží na severovýchodnom okraji okresu Spišská Nová Ves, na hranici medzi Prešovským a Košickým samosprávnym krajom. Širšie územné väzby sú riešené v mierke 1 : 50 000. Riešené územie obce je vymedzené jej katastrálnym územím, ktoré je riešené v mierke 1 : 10 000 a v podrobnosti 1 : 2 000 sú riešené územia existujúcej zástavby jednotlivých miestnych častí obce a ich priľahlého okolia navrhovaného na zástavbu. Katastrálne územie obce susedí s katastrom miest Spišské Podhradie a Spišské Vlachy a obcami Granč-Petrovce, Harakovce, Dúbrava, Oľšavka.

Širšie územné vzťahy a väzby

Obec Žehra leží v spádovej oblasti mesta Spišské Vlachy. Obec leží v Hornádskej kotline

Dopravné napojenie

katastrom obce prechádzajú cesty II/547 Sp. Vlachy - Sp. Podhradie s napojením na cestu I/18, III/3215 Hodkovce - Bijacovce a III/3261 križovatka s II/547 - križovatka s I/18.

A.2.1.1. Vývoj a súčasná urbanistická štruktúra sídla

Obec Žehra sa nachádza vo východnej časti Hornádskej kotliny, 29 km od SNV. Leží juhovýchodne od Spišského hradu. Patrí k jedným z najstarších osídlených obcí Spiša. Teritoriálne patrí do Košického samosprávneho kraja, okresu Spišská Nová Ves v nadmorskej výške 426 metrov nad morom.. Kataster obce má rozlohu 9,66 km².

Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1245 kedy sa nazývala Sygura. V ďalšom historickom vývoji sa jej názov menil nasledovne: z roku 1297 je písomne doložený názov Sygura, 1337 Villa de Sancto Spiritu, 1773 Zehra, 1808 Žehra. Po maďarsky sa obec úradne nazývala Zsegra, Zsigra, nemecky Schigra. Obec bola administratívne začlenená pod Spišskú župu; pred rokom 1960 pod okres Spišská Nová Ves, kraj Košice; po roku 1960 pod okres Spišská Nová Ves, kraj Východoslovenský.

Prvá písomná zmienka o obci z roku 1245 a viaže sa k farskému rannogotickému kostolu sv. Ducha, ktorý bol budovaný v rokoch 1245 - 1275. Archeologické nálezy na Dreveníku dokladujú najstaršie osídlenie na východnom Slovensku už zo staršej doby kamennej. Dreveník bol intenzívne osídľovaný až v mladšej dobe kamennej z obdobia bukovohorskej kultúry na prelome 5. a 4. tisícročia pred našim letopočtom. Z obdobia strednej a mladšej doby bronzovej zase pochádzajú črepiny pilinskej kultúry, ale aj keramika z púchovskej kultúry - obdobia sťahovania národov. Najmladšiu skupinu nálezov tvoria fragmenty slovanskej keramiky z 9. a 10. storočia. V tomto období sa končí doba osídlenia Dreveníka a osídlenie sa presúva na hradný kopec a do samotnej obce Žehra, ktorej zakladateľom bol rod Szigray. Prvé praveké hradisko na kopci vzniklo pravdepodobne už v piatom storočí pred n.l. bukovohorskej kultúry. Kelti osídľovali kopec na prelome storočí. V druhom storočí, však život na hradisku zanikol na 900 rokov a prioritu prebral Dreveník - názov asi podľa dreveného hradu.

Spišský hrad sa prvý raz spomína v roku 1120 Hradný kopec mal v prvej polovici 13. storočia kamenné opevnenie, ktoré nedobili ani tatárske vpády v roku 1241. Z tohto obdobia pochádza aj obytná veža a románsky palác. V druhej polovici 13. storočia bola postavený aj prepoštský palác a už neexistujúca románska kaplnka. V 14. storočí za vlády Ľudovíta, syna Karola Roberta z Anjou bolo dobudované stredné nádvorie a v polovici 15. storočia dolné nádvorie za pobytu Jána Jiskru z Brandýsa v službách nepnoletého uhorského kráľa Ladislava Pohrobka / 1445-1457/. V neskoršom období

hrad vlastnili rody Thurzovcov, Zápoľských od roku 1464 a od roku 1636 Csákyovcov, ktorí ho vlastnili až do roku 1945. Hrad však v roku 1780 vyhorel a už nikdy nebol obnovený. V tej dobe si miestna šľachta postavila už nové honosné sídla v neďalekých Hodkovciach, Bijacovciach, Spišskom Hrhove a Jaklovciach, kde až siahalo panstvo rodu Csákyovcov. K panstvu patrili tiež Gelnica, Smolík, Švedlár, Mníšek nad Hnilcom, Štós, Helcmanovce, Kojšov, Hodkovce, Oľšavka, Slatvina, Baldovce, Dúbrava, Harakovce, Vojkovce, Oľšavica, Žehra, Beharovce, Hincovce a 11 spišských miest: Bystrany, Odorín, Danišovce, Harichovce, Smižany, Kurimany, Iľiašovce, Sp. Štvrtok, Hrabušice, Žakovce, Mlynica a Veľký Slavkov.

Kostol sv. Ducha v Žehre bol budovaný v rokoch 1245 - 1275 v neskororománskom až rannogotickom slohu na základe povolenia "Ctihodnej kapituly spišskej", ktoré dostal Gróf / comes/ Ján zo Žehry /Szigray/. Kostol bol niekoľkokrát upravovaný a jeho malebnosť na kopci nad dedinou dotvára cibulovitá baroková veža. Pôvodne jednolodový kostol po požiari dreveného kazetového stropu bol do centra vsadený kamenný oktogonálny stĺp, na ktorý sa opiera rečová klenba. Od tej doby je kostol dvojloďový. Mimo samotnej architektúry veľmi vzácne sú nástenné maľby v interiéri kostola, pochádzajúce z piatich období. Najstaršie sú 13. stor., mladšie z 15 storočia. Najstaršie sú konsekrčné kríže - miesta posvätenia kostola po výstavbe. V 2. etape bola zhotovená freska v timpanone pôvodného vstupu do kostola z južnej strany, 3. etapu predstavujú fresky vo svätyni

/ polovica 14. stor./, 4. etapa - fresky na severnej stene lode - obrazy v ráme Pieta a Strom života. Piatu etapu tvoria fresky z polovice 15. storočia. To sú fresky na čele víťazného oblúku a pasové fresky na severnej stene lode s biblickými výjavmi. Až po morovej epidémii v roku 1646 boli fresky na príkaz vrchnosti zatreté z dôvodu dezinfekcie priestorov, kde ľudia bývali, či sa schádzali. Mobilár v prevažnej miere pochádza z obdobia baroka. Najstaršia je však kamenná románska krstiteľnica. Hlavný barokový oltár zoslania ducha svätého je z roku 1656, bočné oltáre - severný " Morový oltár" z roku 1663 a južný Sv. Mikuláša z roku 1677.

15. marca 1985 bol farský kostol Sv. Ducha vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku a 11. decembra 1993 bol Spišský hrad a kultúrne pamiatky okolia vrátane farského kostola zapísaný v španielskej Cartagene do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. V roku 2009 bola priradená aj Levoča.

Miestna časť Hodkovce sa prvý raz spomína v roku 1293, kedy sa volala Hodcouch, v roku 1452 sa spomína ako Hodkocz a v roku 1808 Hotkowce. Hodkovce boli pôvodne majerom Spišského hradu. Tu v roku 1702 Štefan Csáky nechal postaviť barokovo klasicistický kaštieľ a v roku 1780 Emanuel Csáky prestaval tento kaštieľ, doplnil rozsiahly francúzsky park a po vyhorení Spišského hradu v tom istom roku, preniesol sem aj sídlo panstva. V roku 1672 sa z rodu Csáky narodil aj najznámejší rodák z obce, rímsky kardinál Imre Csáky. Súčasťou komplexu je aj kaplnka z roku 1803. V súčasnosti sa kaštieľ využíva ako ústav sociálnych služieb pre mentálne retardované deti v pôsobnosti košického samosprávneho kraja. V polovici 19. storočia boli Hodkovce administratívne pričlenené k obci Žehra.

A.2.1.2 Kultúrne a výtvarné hodnoty sídla

Ochrana kultúrnych pamiatok je jednou z dôležitých súčastí návrhu územného plánu. Národné kultúrne pamiatky Spišský hrad a kostol sv. Ducha sú priestorovými dominantami v krajine a s celým územím chránené v rámci UNESCO. Navrhované aktivity v území musia rešpektovať neporušiteľnosť vedutálnych pohľadov a urbanistickej štruktúry okolia. V návrhovej fáze je nutné vychádzať aj z Riadiaceho plánu lokality Spišský hrad a pamiatky jeho okolia /management plan/ z roku 2008 a jeho aktualizácii z rokov 2011 a 2014.

Podobne aj v Hodkovciach je potrebné zabezpečiť ochranu kaštieľa a barokového parku. V minulosti vzniknuté pochybenia pri výstavbe nových objektov v južnej časti parku eliminovať stavebnými úpravami, alebo doplnením vzrástlej zelene parku, ktorá by čiastočne zakryla pohľady na areál z južnej strany od Žehry.

Evidované národné kultúrne pamiatky, zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) na území obce Žehra:

ÚZPF č. 827/1,2 – Kostol a múr ohradný, Kostol sv. Ducha: kostol – parc. č. 1, múr ohradný parc. č. 2

ÚZPF č. 828/1 – Kaštieľ (Kaštieľ s areálom v Hodkoviciach), parc. č. 344

ÚZPF č. 828/2 – Stavba hospodárska (Kaštieľ s areálom v Hodkoviciach), parc. č. 339

ÚZPF č. 828/3 – Park (Kaštieľ s areálom v Hodkoviciach), parc. č. 345/1,2, 331, 352/1,2, 334/1,2,3

ÚZPF č. 829/1 – Kaplnka, Kostolík sv. Kozmu a Damiána (v parku kaštieľa), parc. č. 353

ÚZPF č. 830/1-43 – Spišský hrad, parc. č. 476 a 475/1

ÚZPF č. 4445 – Kameň hraničný, parc. č. 461/1

V návrhu rešpektovať evidované archeologické náleziská:

Spišský hrad a svahy pod hradom – paleolit až novovek

Sobotisko-stredný paleolit – archeologické nálezisko je navrhované na vyhlásenie za národnú kultúrnu pamiatku

Dreveník, svahy Dreveníka, Ostrá hora a jaskyne – paleolit až novovek – archeologické nálezisko je navrhované na vyhlásenie za národnú kultúrnu pamiatku

Za Dreveníkom – eneolit, stredná až mladšia doba bronzová

Koniarňa – stredná až mladšia doba bronzová, doba rímska

Hlinky I. - mezolit, neolit, doba rímska, 9.-10. stor.

Hlinky II. - mladšia až neskorá doba bronzová

Pod Sobotiskom - mladšia až neskorá doba bronzová, mladšia až neskorá doba rímska

Nad záhrady – doba bronzová. 9. - 10. stor., stredovek

Pod Koziou horou – doba bronzová, stredovek

Kostol sv. Ducha – stredovek, novovek

Koncept ÚPN v maximálnej miere zachováva požiadavku KPÚ Košice definované v záväznom stanovisku k Zadaniu ÚPN obce Žehra.

A.2.1.3 Prírodné podmienky

1.Geologický podklad

Začlenenie územia z hľadiska regionálneho geologického členenia je uvedené v tabuľke.

Oblasť	Vnútrokarpatský paleogén
Podoblasť	Hornádska kotlina

Geologická stavba územia je jednoduchá. Celé územie je budované horninami paleogénu vnútorných Karpát. Tieto v území predstavuje hutianske a zuberecké súvrstvie (flyš), tvorené pieskovecami, vápnitými ílovcami. V oblasti travertínových kôp

sú v nadloží flyšových vrstiev neogénne sladkovodné vápence – travertíny pliocénneho veku. Kvartérne sedimenty sú zastúpené prevažne nepravidelným pokryvom bližšie nerozlíšených svahovín a sutín. Údolie potoka Branisko vyplňajú deluviálne sedimenty vcelku, tvorené hliníťmi, hlinito-piesčítmi, hlinito-kameníťmi až balvanovitými svahovinami a sutinami, v oblasti travertínov sú chemogénne sedimenty, tvorené sladkovodnými vápencami: travertíny, penovce a vápnité sintre v svahových a údolných kopách a terasách

Z hľadiska inžiniersko-geologickej rajonizácie leží územie v jednotkách, uvedených v tabuľke.

Región	tektonických depresíí	
Subregión	na paleogénnom podklade	
Rajón	kvartérnych sedimentov	D rajón deluviálnych sedimentov
		K rajón kvartérnych karbonátov
	predkvartérnych hornín	Sf rajón flyšoidných hornín

2. Geomorfológia

Geomorfologické členenie katastrálneho územia obce Žehra je uvedené v tabuľke.

Sústava	Alpsko-himalájska		
Podsústava	Karpaty		
Provincia	Západné Karpaty		
Subprovincia	vnútorné Západné Karpaty		
Oblasť	Fatransko-tatranská oblasť		
Celok	Hornádska kotlina		
Podcelok	Podhradská kotlina	Medvedie chrby	Hornádske podolie

Z geomorfologického hľadiska predstavuje prevažná časť územia reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín, na južnom okraji v oblasti údolia potoka Branisko doň zasahuje reliéf kotlinových pahorkatín. Údolia potokov Margecianka, Branisko a jeho prítoky v časti údolia majú tvar úvalinovitých dolín a úvalín, vo zvyšnej časti územia majú tvar hlbokých V dolín bez nivy alebo so slabo vyvinutou nivou. Do územia zasahujú travertínové kopy. Z hľadiska morfológico-morfometrických typov reliéfu predstavuje územie údolia Margecianky a Braniska nerozčlenenú rovinu, zvyšná časť katastra silne členitú pahorkatinu. Zo súčasných reliéfových procesov sa v území uplatňujú fluválne a stráňové procesy. Z nich sa v údolí Braniska uplatňuje slabý fluválny erózný proces so slabým pohybom hmôt v pahorkatinách a dominanciou rozvretých úvalinovitých dolín, vo zvyšnej časti územia sa uplatňuje stredne silný fluválny erózný proces so stredne silným pohybom hmôt po svahoch, vytváraním zovretejších úvalinovitých dolín až plytšie rezaných V dolín vo vrchovinách a vyšších pahorkatinách. Západný okraj územia leží v oblasti s hojným výskytom intenzívnych zosuvných procesov.

3. Ovzdušie

Posudzované územie leží na rozhraní dvoch klimatických oblastí, ktorých **klimatická charakteristika** je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

Oblasť	mierne teplá (M) – priemerne menej ako 50 letných dní (LD) za rok (s denným maximom teploty vzduchu $\geq 25\text{ }^{\circ}\text{C}$), júlový priemer teploty vzduchu $\geq 16\text{ }^{\circ}\text{C}$		
Okrskok	M2	Charakteristika okrsku	Klimatické znaky
		mierne teplý, mierne vlhký, so studenou zimou, dolinový/ kotlinový	január $\leq -5\text{ }^{\circ}\text{C}$, júl $\geq 16\text{ }^{\circ}\text{C}$, LD < 50, Končekov index zavlaženia (Iz) je 0 až 60

4. Hydrogeologické pomery

Podľa hydrogeologického rajónovania ležia podzemné vody územia katastra v rajóne PQ 115 paleogén Hornádskej a časti Popradskej kotliny, budovanom horninami paleogénu a kvartéru, so slabou až veľmi slabou puklinovo-vrstvovou priepustnosťou. Litologická charakteristika podkladu odráža aj jeho hydrologické vlastnosti. Paleogén v celku tvoria ílovce a pieskovce so slabou puklinovo-vrstvovou priepustnosťou a nízkym zvodnením. Kvantitatívna charakteristika prietochnosti a hydrogeologická produktivita je mierna ($T = 1.10^{-4} - 1.10^{-3} \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$).

Povrchové vody sú odvodňované Margeciankou, Braniskom, Žehricou a ich prítokmi, územie patrí do povodia Hornádu. Charakteristika režimu odtoku je uvedená v nasledujúcej tabuľke.

Oblasť	vrchovinno-nížinná
Typ	dažďovo-snehový
Charakteristika	akumulácia v mesiacoch XII – I, vysoká vodnosť II – IV, najvyššie Qma III (IV < II), najnižšie Qma IX a výrazné podružné zvýšenie vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy

Vodné toky a plochy. Osou územia je potok Branisko, ktorý z ľavej strany priberá na okraji katastra potok Margecianka a z pravej strany bohato vetvený a meandrujúci potok Žehrica. Územie je odvodňované Hornádom.

5. Pôda

Z pôdných typov sa v oblasti katastra Žehry vyskytujú v nadloží paleogénnych hornín kambizeme modálne a kultizemné nasýtené, v údolí potoka Branisko až kyslé. Vo východnej časti sa vyskytujú aj pararendziny kambizemné a kambizeme rendzinové, v západnej časti na travertínoch rendziny a kambizeme rendzinové. Pôdy sú prevažne hlinité a ílovito-hlinité, neskeletnaté až slabo kamenité (0 – 20 %). Pôdna reakcia je neutrálna (pH 6,5 – 7,3) až slabo alkalická (pH 7,3 – 7,8).

V katastrálnom území obce Žehra je celkom 694,7443 ha poľnohospodárskej pôdy, z čoho orná pôda predstavuje výmeru 408,5684 ha, trvalý trávny porast 278,9386 ha a záhrady 7,2373 ha.

V riešenom území sa nachádzajú hlavne tieto bonitované pôdno-ekologické jednotky:

0711002, 0865203, 0865202–5. skupina BPEJ podľa prílohy č. 3 zák. č. 220/2004 Z. z.

0829203 – 6. skupina BPEJ podľa prílohy č. 3 zák. č. 220/2004 Z. z.

0887243, 0865433, 0865533, 0865403, 0865402, 0887233 – 7. skupina BPEJ podľa prílohy č. 3 zák. č. 220/2004 Z. z.

0887533, 0887423, 0890462 – 8. skupina BPEJ podľa prílohy č. 3 zák. č. 220/2004 Z. z.

0882972, 0882873, 0892873, 0897465, 0892685 – 9. skupina BPEJ podľa prílohy č. 3 zák. č. 220/2004 Z. z.

Hlavnými pôdnymi jednotkami v riešenom území sú kambizeme typické a kambizeme luvizemné, rendziny typické a rendziny kambizemné, ako aj fluvizeme glejové a litozeme a rankere.

Tri najlepšie bonitované pôdno-ekologické jednoty sú zaradené do 5., 6. a 7. skupiny BPEJ podľa prílohy č. 3 zák. č. 220/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

6. Rastlinstvo

Lesné porasty vyplňajú východný výbežok katastra, lokálne sa vyskytujú aj v oblasti travertínov. V prevažnej časti sú porasty premenené, s vysokým podielom borovice a smreka, na východnom okraji ide do veľkej miery o prirodzené, pôvodné, na strmých stráňach ostro zarezanej rokliny sutinové lesy s prevahou javora horského. Na území travertínových kôp tvoria porasty umelo vysadené monokultúry ihličnatých drevín. Lesnatosť katastra je 18,01 %.

Zastúpenie nelesnej drevinovej vegetácie (NDV) je pomerne dobré, čiastočne nerovnomerne rozdelené, následkom čoho začali zarastať náletovými drevinami plochy hodnotnejších travinno-bylinných spoločenstiev. NDV predstavuje najmä líniovú zeleň na medziach, úvozoch a stržiach, okolo potokov, rozsiahly výskyt má skupinová, hlúčiková, falangovitá až plošná NDV. Z hľadiska drevinového zloženia prevláda najmä borovica, breza, topoľ osikový, menej smrek, smrekovec, v líniovej NDV sa uplatňuje najmä trnka, ruža šípová, hloh jednosemenný, svíb krvavý, vŕba rakytová a krehká a baza čierna, menej čerešňa vtáčia, jarabina vtáčia či krušina jelšová. Lokálne sa vyskytuje aj veľmi problematický, agresívny nepôvodný agát. Brehové porasty sú zväčša tvorené vŕbou krehkou, purpurovou a čremchou. V poslednej dobe boli okolo Margecianky a Braniska na území katastra vyrúbané nepôvodné topoľové porasty, čo pomohlo rozvoju pôvodných druhov. Súčasťou NDV sú aj aleje drevín okolo štátnych ciest – prevažne lipové okolo cesty do Spišského Podhradia a prevažne jabľonové okolo cesty do Žehry a Hodkoviec. Z dnes už úplne vyrúbanej aleje pyramídálnych topoľov okolo cesty Hodkovce – Bijacovce sa donedávna zachovali fragmenty.

Trvalé trávne porasty sú sústredené najmä v oblasti travertínov, údolí Braniska a Žehrice, intenzívnejšie sú obhospodarované len vo východnej časti katastra, v oblasti travertínov sú menej intenzívne až neobhospodarované, čo sa prejavuje vysokým podielom náletových drevín. Sú prevažne prirodzeného charakteru.

Oráčiny zaberajú časť poľnohospodárskej plochy katastra v jeho strednej a JV časti, sústredené sú najmä na plochých chrbtoch a miernych svahoch s menšou mierou erózie. K. ú. Žehra má zornenie 60,32 %. Obsah humusu v poľnohospodárskych pôdach je nízky (< 1,8 %).

Mozaikové štruktúry sa v rámci katastra vyskytujú pomerne často, najmä v južnej časti katastra, kde je pomerne častá mozaika drevinových a krovinových formácií v trávnych porastoch, na početných medziach a erózných stržiach.

Bez vegetácie sú asfaltové, sčasti aj nespevnené poľné komunikácie, spevnené plochy v obci, časti dvorov pri rodinných domoch a pod. Prirodzené plochy bez vegetácie predstavujú rozsiahle plochy obnažených skál v krasovej časti katastra.

Vegetácia v intraviláne má tradičný charakter, je kultúrneho charakteru, značné plochy zaberá aj synantropná vegetácia. Tvorená je predovšetkým vegetáciou úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch, menej drevinovou vegetáciou na verejných priestranstvách. Vzhľadom na postavenie a charakter obce a jej okolité prostredie preniká do intravilánu prirodzená vegetácia, vrátane drevinovej.

7. Živočíšstvo

Okrem chránených druhov živočíchov uvedených v kapitole „Územný priemet ekologickej stability krajiny, zásady ochrany a využívania osobitne chránených častí prírody a krajiny“ sa z cicavcov v katastri obce Žehra vyskytujú ďalšie bežnejšie druhy ako hryzec vodný (*Arvicola amphibius*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*), hrabošík podzemný (*Microtus subterraneus*), hrdziak lesný (*Clethrionomys glareolus*), ryšavka tmavopása (*Apodemus agrarius*), ryšavka žltohrdlá (*Apodemus flavicollis*), ryšavka krovinná (*Apodemus sylvaticus*), ryšavka malooká (*Apodemus uralensis*), myška drobná (*Micromys minutus*), myš domová (*Mus musculus*), potkan hnedý (*Rattus norvegicus*), krt obyčajný (*Talpa europaea*), líška (*Vulpes vulpes*), diviak (*Sus scrofa*), jeleň (*Cervus elaphus*), srnec (*Capreolus capreolus*).

A.2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu

Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou je Koncepcia územného rozvoja Slovenska /KURS / schválenom nariadením vlády 528/5002 Z.z. v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001, schválené uznesením vlády SR č. 513 z 10. augusta 2011 a vyhlásené nariadením vlády SR č. 461/2011 Z. z. V rámci celoštátne koordinovaného vypracovávania ÚPN VÚC vyšších regionálnych zoskupení bol v roku 1997 vypracovaný a následne prerokovaný a vládou Slovenskej republiky schválený uznesením č. 281/1998 územný plán VÚC Košického kraja, ktorý zmenami a doplnkami menený a dopĺňaný v rokoch 2004, 2009 a 2014. Zmeny a doplnky 2004 ÚPN VÚC Košický kraj z roku 2004 boli schválené uznesením č. 245/2004 a zmeny a doplnky záväznej časti boli vyhlásené VZN č.2/2004. V roku 2009 bola spracovaná aktualizácia ÚPN VÚC Košický kraj - Zmeny a doplnky 2009, schválené uznesením č. 712/2009 zo dňa 24.8.2009 a záväzná časť bola vyhlásená VZN KSK č. 10/2009. V roku 2014 boli spracované Územný plán veľkého územného celku Košický kraj - zmeny a doplnky 2014 a uznesením č. 92/2014 zo dňa 30.6. 2014 boli schválené. Záväzná časť bola zastupiteľstvom KSK vyhlásená všeobecným záväzným nariadením č. 6/2014.

Tieto dokumentácie sú v hierarchii územnoplánovacej dokumentácii nadradenými, ktoré stanovujú základné princípy usporiadania územia republiky či kraja, ktoré sa premietajú až do miestnej úrovne.

Zo záväznej časti Územného plánu VÚC Košického kraja, v znení jeho zmien a doplnkov z roku 2004, 2009 a 2014 vyplývajú pre obec Žehra najmä tieto záväzné regulatívy:

2. V oblasti osídlenia, usporiadania územia a sídelnej štruktúry

- 2.6. formovať sídelnú štruktúru na regionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých

hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,

- 2.18. podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
- 2.19. zachovávať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie,
- 2.20. vytvárať podmienky pre dobrú dostupnosť vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí
- 2.22. rešpektovať existujúce vojenské objekty a zariadenia, vrátane ich ochranných pásiem, nezasahovať do ich územia ani inak neobmedzovať ich činnosť,
- 2.23. pri prerokovaní územných plánov spracovaných v katastrálnych územiach s výskytom vojenských objektov a zariadení (záujmové katastrálne územia MO SR) vždy vyžadovať stanovisko Ministerstva obrany SR.

3. V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 3.2. vytvárať podmienky pre rozvoj bývania vo všetkých jeho formách s cieľom zvyšovať štandard bývania a približovať sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ
- 3.3. vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení poskytujúcich sociálnu pomoc s preferovaním zariadení rodinného typu a zvyšovanie kvality ich služieb,
- 3.4. podporovať rovnomerný rozvoj škôl, vzdelávacích, školiacich a preškolovacích zariadení na území kraja,
- 3.6. vytvárať podmienky pre rovnomerné pokrytie územia zariadeniami zdravotnej starostlivosti pri uprednostnení prirodzených centier,
- 3.8. podporovať rozvoj existujúcich a nových kultúrnych zariadení ako neoddeliteľnú súčasť poskytovania kultúrnych služieb obyvateľstvu a zachovania kultúrneho dedičstva, podporovať proporcionálny rozvoj kultúrnej infraštruktúry a budovanie domov tradičnej ľudovej kultúry

4. V oblasti rozvoja rekreácie, kúpeľníctva a turistiky

- 4.1. považovať za významné centrá rekreácie a cestovného ruchu priestory Zemplínskej šíravy, Slovenského raja, Slovenského krasu, Domice – Aggtelek (hranica s MR), Betliara – Rožňavy – Krásnohorského Podhradia, Jasova, Medzeva a okolia, Košíc a okolia (Kojšovská hoľa, Kavečany, Jahodná), Krompách – Plejsy, Spišského kultúrno-historického komplexu, Tokajskej vinohradníckej oblasti a vytvárať územno-technické a dopravné podmienky pre ich ďalší rozvoj,
- 4.7. vytvárať podmienky pre rozvoj poznávacieho turizmu v lokalitách:
 - Svetového prírodného a kultúrneho dedičstva zapísaných do zoznamu UNESCO (Levoča, Spišský hrad a kultúrne pamiatky okolia, /
- 4.8. viazať lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok,

- 4.10. rozvíjať a zvyšovať komplexnosť, štandard a kvalitu ponuky rekreačných a športových aktivít, služieb cestovného ruchu a turizmu všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu,
- 4.11. podporovať výstavbu nových stredísk cestovného ruchu a rekreácie len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou, resp. územnoplánovacím podkladom príslušného stupňa,
- 4.14. vytvárať podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a medzinárodného významu prepájajúce významné turistické centrá kraja,

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekológie, ochrany prírody, ochrany kultúrnych pamiatok a ochrany pôdneho fondu

- 5.1. chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdnoekologických jednotiek, vinice v Tokajskej vinohradníckej oblasti a Východoslovenskej vinohradníckej oblasti a lesných pozemkov ako faktor usmerňujúci urbanistický rozvoj kraja, zabezpečovať ochranu prírodných zdrojov vhodným a racionalizovaným využívaním poľnohospodárskej a lesnej krajiny,
- 5.13.3. vytvárať podmienky pre postupnú zmenu pohonu dieselmotorových cestných a železničných vozidiel hromadnej dopravy na biopalivá a biooleje,
- 5.4. Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji:
 - a) územia lokalít zapísaných v zozname UNESCO,
 - b) pamiatkový fond, ktorý tvoria pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a národné kultúrne pamiatky, ako aj ochranné pásma všetkých kategórií pamiatkového fondu,
 - c) územia historických jadier miest,
 - d) známe a predpokladané archeologické náleziská a archeologické nálezy,
 - e) územia miest a obcí, kde je zachytený historický stavebný fond,
 - f) novodobé urbanistické a architektonické diela,
 - g) areály architektonických diel s dotvárajúcim prírodným prostredím,
 - h) historické technické pamiatky,
 - i) historické krajinné štruktúry vrátane území s rozptýleným osídlením,
 - j) objekty, súbory, alebo areály objektov, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ochranné pásma ako aj objekty vedené v evidenciách pamätihodností miest a obcí,
- 5.5. zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia pri rešpektovaní a skvalitňovaní územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej,
- 5.10. v chránených územiach (európska sústava chránených území NATURA 2000 vrátane navrhovaných, národná sústava chránených území, chránené územia vyhlásené v zmysle medzinárodných dohovorov), v prvkoch prírodného dedičstva UNESCO, v NEOCENT, v biotopoch európskeho významu, národného významu a v biotopoch druhov európskeho a národného významu zosúladiť využívanie územia s funkciou ochrany prírody a krajiny s cieľom udržania resp. dosiahnutia priaznivého stavu druhov, biotopov a častí krajiny,

- 5.11. rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny,
 - 5.13. identifikovať stresové faktory v území a zabezpečiť ich elimináciu;
 - 5.13.1. vzdušné elektrické vedenia postupne ukladať do zeme,
 - 5.13.2. postupne ukončiť ťažbu nerastných surovín v chránených územiach, plány otvárk a dobývania v jestvujúcich; v kameňolomoch schvaľovať len so záväzným projektom revitalizácie a krajinného zakomponovania dotknutého územia po ukončení jeho exploatácie,
 - 5.17. zabezpečiť trvalo ochranu krajiny v zmysle Európskeho dohovoru o krajine smerujúcu k zachovaniu a udržiavaniu významných alebo charakteristických čŕt krajiny vyplývajúcich z jej historického dedičstva a prírodného usporiadania, alebo ľudskej aktivity
 - 5.18. v katastrálnom území obce sú územia s potenciálne svahovými deformáciami a stredné radónové riziko, pri týchto javoch je potrebné navrhnuť opatrenia pre obmedzenie, alebo zmiernenie ich prípadných negatívnych vplyvov,
-
6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry
 - 6.13. chrániť koridory pre cesty II. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy, a to
 - 6.13.2. cestu č. II/547 v úseku Spišské Podhradie (Prešovský kraj, I/18) Krompachy – Košice, s obchvatmi sídiel Spišské Vlasy, Krompachy, Veľký Folkmar s úpravami trasy v horskom prechode Jahodná,
-
7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry
 - 7.10. zvyšovať úroveň v odkanalizovaní a čistení odpadových vôd miest a obcí s cieľom dosiahnuť úroveň celoslovenského priemeru,
 - 7.11. prednostne realizovať rekonštrukciu alebo výstavbu kanalizácií a čistiarní odpadových vôd v sídlach,
 - 7.11.1 ochranných pásmach vodných zdrojov
 - 7.11.2. s vybudovaným vodovodom,
 - 7.11.4. nachádzajúcich sa v chránených vodohospodárskych oblastiach,
 - 7.11.5. nachádzajúcich sa na území stredísk turizmu medzinárodného a nadregionálneho významu,
-
8. V oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja
 - 8.1. rozvíjať ekonomiku prostredníctvom:
 - 8.4. stabilizovať a revitalizovať poľnohospodárstvo diferencovane podľa poľnohospodárskych produkčných oblastí s prihliadnutím na chránené územia prírody a na existujúci funkčný územný systém ekologickej stability,
 - 8.5. podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach prírody a v pásmach hygienickej ochrany vodných zdrojov,
 - 8.10. rozvíjať tradičnú remeselnú výrobu, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti súvisiace s poľnohospodárskou a lesnou činnosťou, ako integrovanú súčasť hospodárenia na pôde podporujúce rozvoj vidieka.

9. V oblasti odpadového hospodárstva

- 9.1. usmerniť cieľové nakladanie s určenými druhmi a množstvami odpadov, budovania nových zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov, ako aj budovania zariadení na iné nakladanie s odpadmi v území v súlade s Programom odpadového hospodárstva kraja,

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

1. Cestná doprava
- 1.6. cesty II. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy
- 1.6.2. cesta č. II/547 v úseku Spišské Podhradie (Prešovský kraj, I/18) Krompachy – Košice, s obchvatmi sídiel Spišské Vlachy, Krompachy, Veľký Folkmar s úpravami trasy v horskom prechode Jahodná,

A.2.3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Demografia

Priložená tabuľka zobrazuje gradáciu nárastu počtu obyvateľstva v obci od roku 1869.

Tabuľka č. 5

ROK	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1940	1948	1961	1970	1980	1991
POČET OBYV	408	373	375	352	331	410	415	494	565	771	971	986	1126

Tabuľka č. 6

Rok	Spolu obyvateľov	Žehra	Hodkovce	Osada Dreveník
r.2007	1877	316	165	1396
r.2006	1796	314	162	1320
r.2005	1701	311	162	1228
r.2004	1645	300	150	1195
r.2003	1601	294	149	1158
r.2002	1538	296	147	1095
r.2001	1512	293	145	1074
r. 2011	2099			
r.2013	2244			
04/2016	2377	312	189	1876
10/2017	2247	270	149	1828

stav k 04/2016 / obecný úrad/

Tabuľka č. 7

Miestna časť obce	muži	ženy	spolu
Žehra	158	154	312
Hodkovce	148	41	189
Osada Dreveník	949	927	1876

Spolu	1255	1122	2377
-------	------	------	------

Počet obyvateľov vo veku 0 - 15 rokov k 13.04.2016/obecný úrad/

Tabuľka č 8

Miestna časť obce	muži	ženy	spolu
Žehra	36	38	74
Hodkovce	18	15	33
Osada Dreveník	624	574	1198
Spolu	678	627	1305

Počet obyvateľov vo veku 63 - 100 rokov k 13.04.2016/obecný úrad/

Tabuľka č 8

Miestna časť obce	muži	ženy	spolu
Žehra	16	27	43
Hodkovce	6	2	8
Osada Dreveník	8	15	23
Spolu	30	44	74

Mierny pokles obyvateľstva v roku 2017 je charakterizovaný odchodom mladých ľudí do iných obcí či miest a tiež exodom rómskych obyvateľov do zahraničia. Tento stav sa dá predpokladať ako dočasný.

Výhľadová veková skladba

Počet obyvateľov rastie mimoriadne rýchlo k 13. 04. 2016 bolo v obci 2377 obyvateľov (údaje z OÚ). Ostatné obdobie je zvlášť špecifické. Množstvo rómskeho obyvateľstva odišlo dlhodobo do cudziny, najmä do Anglicka, nie však na trvalo. Tam sa im rodí pomerne veľa detí, ktoré však nemajú rodný list zo Slovenska, preto sa ani nedá určiť, aká natalita je reálna. Iná anomália je v Hodkovciach, kde z uvádzaného počtu 189 obyvateľov je 148 mužov a iba 41 žien. Tento neproporčný stav medzi mužmi a ženami spôsobuje sociálny ústav, kde sú ubytovaní iba muži, ale sú tiež obyvateľmi obce Žehra. Tu sa nedá očakávať štandardný populačný rast. Porovnaním rokov 2013 a 2011 je v celej obci prírastok 143 obyvateľov čo je 6,62 % prírastok, pričom v osade Dreveník je viac ako 54% ľudí v predproduktívnom veku. Na základe týchto premís je žiaduce najväčšiu pozornosť venovať dynamicky rastúcej osade Dreveník.

Pre rok 2030 je predpoklad nárastu obyvateľstva na 3 724 obyvateľov pri súčasnom trende populačného rastu/ index desaťročného rastu/ a v roku 2020 2774 obyv. Miestne časti Žehra a Hodkovce majú skôr stagnačnú tendenciu a podstatná časť nárastu sa týka rómskeho obyvateľstva. Na základe týchto predpokladov je potrebné vybudovať 462 bytov pri obložnosti 4 obyv/ byt, čo je v rómskej populácii dosť nezvyčajný jav, čo by potom znamenalo určitú redukciu potreby bytov cca 30 - 40 %.

Počet nezamestnaných r. 2014/ obec Žehra/

Miestna časť	Počet obyv. v produkt veku	Počet nezamestnaných	% nezamestnaných
OBEC ŽEHRA	171	4	2,3
HODKOVCE	37	3	8,1
DREVENÍK	525	506	96,3
SPOLU	733	513	69,98

Zdroj : Obecný úrad

Obyvateľstvo podľa vzdelania /ŠÚSR SOBD 2011/

Vzdelanie	Počet	Podiel v%
základné	840	40,02
Učňovské bez maturity	80	3,81
Stredné odborné bez maturity	50	2,38
Úplné stredné učňovské s maturitou	22	1,05
Úplné stredné odborné s maturitou	79	3,76
Úplné stredné všeobecné	15	0,71
Vyššie odborné vzdelanie	3	0,14
Vysokoškolské bakalárske	7	0,33
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	15	0,71
Vysokoškolské doktorandské	1	0,05
Bez školského vzdelania	928	44,2159
Nezistené	59	2,81

Dané údaje signalizujú alarmujúci stav. Nezamestnanosť v osade Dreveník 96,3% a bez školského vzdelania 44,21 %. Tento jav sa podstatne nezmenil ani v ostatnom období ibaže narástli počty. Určitým predpokladom zamestnanosti môžu byť sociálne podniky, pretože v blízkom okolí mimo prežívajúcich poľnohospodárskych družstiev, drobnej stavebnej výroby a služieb nie sú vytvárané iné možnosti zamestnanosti, hlavne pre nekvalifikovanú pracovnú silu.

Bytový fond

Miestne časti Hodkovce a samotná obec Žehra majú skôr stagnačný stav v počte obyvateľov, preto aj riešenie bytovej otázky v týchto lokalitách je nepodstatné oproti lokalite Dreveník. Podľa údajov obecného úradu k 31.10. 2017 je v lokalite Dreveník 96 bytov v bytových domoch, 42 domčekov v radovej zástavbe a 60 chatrčí bez stavebného povolenia, v ktorých žije cca 800 obyvateľov, čo pripadá na jednu chatrč 13,3 obyvateľa. Ak zjednodušíme tento problém a budeme medzi byty zarátavať aj chatrče, tak potom je obložnosť na jeden byt 9,52 obyvateľa. Ak budeme porovnávať iba počty bytov v bytových domoch a domčekoch na sídlisku k počtu obyvateľov tu žijúcich je obložnosť 7,85 ob/byt.

Počty domov sčítanie 2011

Tabuľka č. 10

	Počet Rod. domov	Počet byt. domov	Poznámka
Obec Žehra	111	2	
Hodkovce	21	2	
Sídlisko Dreveník	42	12	
Osada Dreveník	17		Chatrče nemajú súpisné čísla
Spolu	191	14	

	Byty	Trvale obývané byty				Trvale obývané byty		
Obec Žehra	spolu	v bytov.	v rod.	neobývané	Byty	spolu	z toho	Neobývané
Dreveník		domoch	domoch	domy	spolu		v RD	byty
	240	96	42	2	137	240	41+ 60 chatrčí	2

Z hľadiska doby výstavby bytov je najviac domov z obdobia rokov 1980 - 2005, kedy sa postavilo cca 150 domov

Komplexné údaje z posledného sčítania v r. 2011 predstavujú nasledovné údaje. Tabuľka č. 12

Počet domov	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	spolu
Domov spolu	191	14	0	205
Trvalé obývaných	191	14	6	211
Neobývaných	-	-	1	-
Počet bytov spolu	205	84	-	289
určené na rekreáciu	6	-	-	6

A.2.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia.

Obec Žehra leží vo východnej časti Hornádskej kotliny. Administratívne leží v Košickom samosprávnom kraji na hranici s Prešovským samosprávnym krajom. Obec Žehra sa skladá z troch častí, každá má svoje špecifiká a požiadavky. Katastrálne územie obce susedí s katastrom miest Spišské Podhradie a Spišské Vlasy a obcami Granč-Petrovce, Harakovce, Dúbrava, Olšavka.

Obec patri z hľadiska územno-správneho do Košického kraja, okresu Spišská Nová Ves. Leží východne od mesta Sp. Nová Ves cca 29 km na hranici Košického a Prešovského samosprávneho kraja. Blízke mestá Spišské Vlasy a Spišské Podhradie sú miestnymi centrami vybavenosti, obchodu a služieb. Žehra spádovo spadá do Spišských Vlách, kde sú situované školy, lekárska starostlivosť ako aj obchodná vybavenosť. Vyššia vybavenosť je v okresnom meste Spišská Nová Ves. Vzhľadom na dynamický demografický rast časti Dreveník je nutné uvažovať aj s rozvojom vybavenosti a služieb v danej lokalite.

Územný priemet ekologickej stability krajiny, zásady ochrany a využívania osobitne chránených častí prírody a krajiny.

Posudzované územie bolo zahrnuté do Regionálneho ÚSES okresu Spišská Nová Ves, kde širšie územie travertínov (SKUEV0105, 2105, lokality 1., 3., 4.) predstavuje nadregionálne biocentrum a zvyšná časť južného okraja katastra zasahuje do nadregionálneho biokoridoru (zahŕňa lokality 5., časť 6., 7., 10). V rámci RÚSES sú lokality 8., 9., 14. vymedzené ako genofondové lokality. Podľa aktualizovaného Nadregionálneho ÚSES SR do územia zasahuje biocentrum nadregionálneho významu Dreveník s jadrom NPR Dreveník a nadregionálny biokoridor, ktorý ho prepája s pohorím Branisko. V zmysle Národnej ekologickej siete Slovenska – NECONET zasahuje do katastra jadrové územie národného významu N26. Spišské travertíny. Západná časť plochy katastra predstavuje pomerne homogénnu prevažne krasovú lúčno-lesnú krajinu s prirodzenými ekosystémami, ekologicky vyváženú, dostatočne diverzifikovanú a biologicky bohatú, východný okraj predstavuje lúčno-

lesnú krajinu s prevažne druhotnými, pozmenenými ekosystémami, kým zvyšná časť krajiny oráčino-pasienkovú so slabým zastúpením ekostabilizačných prvkov. Tento fakt odráža hodnotenie krajiny v rámci VÚC Košického kraja, ktoré západnú a východnú časť územia katastra klasifikuje ako priestor ekologicky štandardný a zvyšnú časť ako priestor ekologicky narušený. NÚSES hodnotí priestorovú štruktúru krajiny katastra ako priaznivú. Koeficient ekologickej stability katastra ako podiel plôch prevažne ekologicky stabilných a plôch ekologicky výrazne labilných je v zmysle RÚSES 1,14, pričom KES od 0,9 do 2,9 predstavuje vcelku vyváženú kultúrnu krajinu. Reálnejšie je celoslovenské hodnotenie KES ako relatívne vyjadrenie ES podľa prvkov súčasnej krajinnej štruktúry, podľa ktorého sú priestory temer celého katastra ekologicky stredne stabilné a severný okraj údolia Braniska a JV okraj katastra predstavujú priestor ekologicky nestabilný.

V území sa nachádzajú lesné porasty zaradené do lesov ochranných.

Do územia zasahuje pásma hygienickej ochrany 2. stupňa minerálnych vôd a PHO 2. stupňa zdroja pitnej vody. Žehrica predstavuje vodohospodársky významný vodný tok.

Územím katastra prechádza turistický značkový chodník a náučný chodník.

Z hľadiska územnej ochrany prírody západný okraj zasahuje do územia Národnej prírodnej rezervácie Dreveník, Prírodnej pamiatky Ostrá hora, leží v ňom Národná prírodná pamiatka Spišský hradný vrch a Prírodná pamiatka Sobotisko, časť katastra v oblasti týchto chránených území je pokrytá vyhláseným územím európskeho významu SKUEV0105 Spišskopodhradské travertíny a jeho rozšírením SKUEV2105 Spišskopodhradské travertíny, ktoré je súčasťou európskej siete chránených území Natura 2000.

Národná prírodná rezervácia Dreveník

Základné údaje

Výmera chráneného územia: 1 018 186 m²

Rok vyhlásenia: 1925

Rok poslednej novelizácie: 1993

Zriaďovací orgán pri vyhlásení CHÚ: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu vyhlasujúceho CHÚ: Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 83/1993 Z. z. z 23. marca 1993 (rezervácia bola uverejnená aj vo výnose MŠaNO ČSR z r. 1933)

Predmet ochrany: Územie s mimoriadnym vedeckým významom. Travertínový útvar (kopa) vytvorený z prameňov minerálnych vôd na geologickom zlome, najstarší v okolí Spišského Podhradia. Rozmanité vežové útvary, puklinové jaskyne a priepasti, fosílné nálezy, vzácne a rozmanité rastlinstvo, archeologické nálezy

Stupeň/druh ochrany: 5. stupeň

Lokalizácia

Kraj: Košický, Prešovský

Okres: Spišská Nová Ves, Levoča

Obec: Žehra, Spišské Podhradie

Katastrálne územie: Žehra, Spišské Podhradie

Národná prírodná pamiatka Spišský hradný vrch

Základné údaje

Výmera chráneného územia: 242 064 m²

Rok vyhlásenia: 1990

Rok poslednej novelizácie: 1996

Zriaďovací orgán pri vyhlásení CHÚ: Okresný národný výbor v Spišskej Novej Vsi

Názov právneho predpisu vyhlasujúceho CHÚ: Nariadenie ONV v Spišskej Novej Vsi č. 83 z 15. 3. 1990 – účinnosť od 1. 4. 1990, NPP - vyhláška MŽP SR č. 293/1996

Z. z., 4. stupeň ochrany – vyhláška KÚŽP v Košiciach č. 7/2004 z 22. 9. 2004 – účinnosť od 1. 10. 2004

Predmet ochrany: NPP je vyhlásená na ochranu travertínovej kopy s národnou kultúrnou pamiatkou Spišský hrad, ktorá má aj archeologické hodnoty. Genézou sa odlišuje od iných travertínových kôp Hornádskej kotliny.

Stupeň/druh ochrany: 4. stupeň

Lokalizácia

Kraj: Košický

Okres: Spišská Nová Ves

Obec: Žehra

Katastrálne územie: Žehra

Prírodná pamiatka Ostrá hora

Základné údaje

Výmera chráneného územia: 293 240 m²

Rok vyhlásenia: 1990

Zriaďovací orgán pri vyhlásení CHÚ: Okresný národný výbor v Spišskej Novej Vsi

Názov právneho predpisu vyhlasujúceho CHÚ: Nariadenie a uznesenie plenárneho zasadnutia ONV v Spišskej Novej Vsi č. 83 zo dňa 15. 3. 1990 – účinnosť od 1. 4. 1990, 4. stupeň ochrany - vyhláška KÚŽP v Košiciach č. 7/2004 z 22. 9. 2004 – účinnosť od 1. 10. 2004

Predmet ochrany: PP je vyhlásená na ochranu pleistocénnej travertínovej kopy v severovýchodnej časti Hornádskej kotliny. Ochrana je potrebná pre zachovanie celého komplexu travertínov v okolí Spišského Podhradia. Paleontologické nálezisko, výskyt vzácnej xerothermnej vegetácie.

Stupeň/druh ochrany: 4. stupeň

Lokalizácia

Kraj: Košický, Prešovský

Okres: Spišská Nová Ves, Levoča

Obec: Žehra, Spišské Podhradie

Katastrálne územie: Žehra, Spišské Podhradie

Prírodná pamiatka Sobotisko

Základné údaje

Výmera chráneného územia: 133 200 m²

Rok vyhlásenia: 1987

Rok poslednej novelizácie: 1993

Zriaďovací orgán pri vyhlásení CHÚ: Okresný národný výbor v Spišskej Novej Vsi

Názov právneho predpisu vyhlasujúceho CHÚ: Nariadenie ONV v Spišskej Novej Vsi č. 28/d z 22. 12. 1987 - účinnosť od 22. 12. 1987, 4. stupeň ochrany – vyhláška KÚŽP v Košiciach č. 7/2004 z 22. 9. 2004 – účinnosť od 1. 10. 2004

Predmet ochrany: PP je vyhlásená na ochranu geomorfologicky výraznej travertínovej kopy, dôležitej z vedeckovýskumného, náučného a kultúrno-výchovného hľadiska. Významná archeologická lokalita – kamenná industria a stopy ohnísk zo stredného paleolitu.

Stupeň/druh ochrany: 4. stupeň

Lokalizácia

Kraj: Košický, Prešovský

Okres: Spišská Nová Ves, Levoča

Obec: Žehra, Spišské Podhradie

Katastrálne územie: Žehra, Spišské Podhradie

Spišskopodhradské travertíny

Identifikačný kód: SKUEV0105

Katastrálne územie: Okres Levoča: Baldovce, Spišské Podhradie, **Okres Spišská Nová Ves:** Žehra

Výmera lokality: 232,31 ha

Vymedzenie stupňov územnej ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Žehra

Parcely: 461/1-časť, 461/2, 463, 464, 465-časť, 467, 468, 469/1, 469/2, 470/1, 470/2, 471/1-časť, 471/2, 472, 473, 474, 475/1-časť, 483-časť

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: slatiny s vysokým obsahom báz (7230), karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), dubovo-hrabové lesy lipové (9170), lipovo-javorové sutinové lesy (9180), porasty borievky obyčajnej (5130), nížinné a podhorské kosné lúky (6510), suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovišťa vstavačovitých) (6210), dealpínske travinno-bylinné porasty (6190), lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340), pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázičských substrátoch zväzu *Alyso-Sedion albi* (6110), reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), neprístupné jaskynné útvary (8310) a druhov európskeho významu: poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*), kosatec bezlistý uhorský (*Iris aphylla* subsp. *hungarica*), včelník rakúsky (*Dracocephalum austriacum*), poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*), pimplík mokradňový (*Vertigo angustior*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), syseľ pasienkový (*Spermophilus citellus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier ostrouchý (*Myotis blythi*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*) a podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*).

Identifikačný kód: SKUEV2105

Katastrálne územie: Okres Spišská Nová Ves: Žehra. **Okres Levoča:** Baldovce, Jablonov, Nemešany, Spišské Podhradie, Granč-Petrovce.

Výmera lokality: 43,22 ha

Vymedzenie stupňov územnej ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Žehra

Parcely C registra: 461/1-časť, 482/1-časť, 482/12-časť, 482/14, 483-časť, 484/1-časť.

Parcely E registra: 419/1-časť, 422/1-časť.

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Žehra

Parcely C registra: 476/1-časť.

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu Vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340*), Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnitom podloží (6210), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0*) a druhu európskeho významu syseľ pasienkový (*Spermophilus citellus*).

Mimo týchto území nie sú žiadne vyhlásené objekty a územia, lokality so sústredeným výskytom druhov rastlín a živočíchov, chránených v zmysle §§ 34, 35 zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a Vyhlášky Ministerstva ŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon, v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). V území sa nenachádzajú žiadne chránené dreviny.

V území boli mimo území Natura 2000 vyčlenené niektoré genofondové lokality flóry, fauny a významné biotopy ako ekologicky významné prvky.

1. Dreveník. Prevažne teplomilné travinno-bylinné spoločenstvá na travertínových výstupoch a flyšových horninách s veľkým zastúpením vápencových zložiek po obvode travertínovej kopy Dreveník.
2. Park pri kaštieli v Hodkovciach. Parkové porasty založené zväčša z prirodzených domácich drevín, lokálne s travertínovými výstupmi, v ktorých sa nachádzajú hodnotné spoločenstvá podrastu.
3. Koniarňa. Fragmenty pôvodne rozsiahlejšie zastúpených prevažne teplomilných spoločenstiev na lokálnych výstupoch travertínov, súvisiacich s tvorbou travertínovej kopy Dreveník.
4. Pod Sobotiskom. Fragmenty pôvodne rozsiahlejšie zastúpených prevažne teplomilných spoločenstiev na lokálnych výstupoch travertínov, súvisiacich s tvorbou travertínovej kopy Sobotisko.
5. Margecianka. Prirodzene tečúci podhorský vodný tok, lokálne meandrujúci, s redukovanými brehovými porastmi a rozsiahlou nivou vyplnenou prevažne vlhkomilnými a živnými prirodzenými travinno-bylinnými spoločenstvami.
6. Branisko s prítokmi. Mimo obce prirodzene tečúci, bohato meandrujúci podhorský tok s dobre vyvinutými brehovými porastmi a lokálnymi mokraďnými spoločenstvami.
7. Rybníček. Vlhkomilné porasty v nive potoka Branisko na ploche bývalého stredovekého rybníka.
8. Žehrica s prítokmi. Prirodzene tečúci podhorský vodný tok, bohato meandrujúci, s dobre vyvinutými brehovými porastmi a plochami mokraďných spoločenstiev na nezapojených plochách. Lesné prítoky sú prevažne vyrovnané, ostro zarezané, s redukovanými brehovými porastmi, ktoré splývajú s okolitými lesnými porastmi.
9. Košarisko. Dve samostatné výrazne exponované plochy teplomilnej vegetácie, čiastočne porastené náletovými drevinami.
10. Dlhé hony. Kompaktná plocha antropogénnych línii – medzí vo svahu údolia potoka Branisko s vegetáciou xerothermného a živného charakteru.
11. Kaľavka. Plochy teplomilných a živných trávobylinných spoločenstiev medzi početnými antropogénnymi líniami a na plochách úvozov poľných ciest.
12. Čerkanovec. Prevažne teplomilné travinno-bylinné spoločenstvá v závere výraznej doliny s početnými antropogénnymi líniami.
13. Medovce. Fragment pôvodne rozsiahlych travinno-bylinných spoločenstiev na plochách s výraznými antropogénnymi líniami v závere doliny. Väčšia časť priestoru je zarastená náletovými drevinami.
14. Kozia hora. Lesný porast s pomerne zachovalým prirodzeným druhovým zložením lesných drevín, charakteristickými spoločenstvami podrastu a geomorfologicky výrazným korytom krátkeho prítoku Žehrice.

V zmysle vyhlášky sa na území katastra Žehry nachádzajú nasledovné chránené druhy rastlín, uvedené sú aj ohrozené druhy rastlín, uvedené v Červenom zozname papraďorastov a semenných rastlín Slovenska.

Vedecké meno	Slovenské meno	Status	Ohrozenie
<i>Aconitum anthora</i>	prilbica jedhojová	§ N	VU
<i>Aconitum moldavicum</i>	prilbica moldavská	§ N	VU
<i>Alyssum montanum</i> subsp. <i>brymii</i>	tarica horská Brymova	§ N	EN
<i>Anemone sylvestris</i>	veternica lesná		LR:nt
<i>Aquilegia vulgaris</i>	orlíček obyčajný		LR:nt

<i>Aster amelloides</i>	astra spišská		LR:nt
<i>Carex pediformis</i>	ostrica labkatá	§ N	EN
<i>Cephalanthera damasonium</i>	prilbovka biela	§ N	VU
<i>Cerasus fruticosa</i>	čerešňa krovitá		VU
<i>Clematis alpina</i>	plamienok alpínsky	§ N	VU
<i>Clematis recta</i>	plamienok rovný		LR:nt
<i>Convallaria majalis</i>	konvalinka voňavá		LR:nt
<i>Cypripedium calceolus</i>	črievičník papučkový	§ E	VU
<i>Dactylorhiza majalis</i> subsp. <i>majalis</i>	vstavačovec májový pravý	§ N	VU
<i>Epipactis atrorubens</i>	kruštík tmavočervený	§ N	LR:nt
<i>Epipactis helleborine</i>	kruštík širokolistý		LR:nt
<i>Eryngium planum</i>	kotúč modrastý	§ N	VU
<i>Galanthus nivalis</i>	snežienka jarná		LR:nt
<i>Genista tinctoria</i> subsp. <i>campestris</i>	kručinka farbiarska poľná		LR:nt
<i>Gentiana cruciata</i>	horec krížatý		LR:nt
<i>Gentianella amarella</i> subsp. <i>amarella</i>	horček horký pravý		LR:nt
<i>Gentianella lutescens</i> subsp. <i>carpatica</i>	horček žltkastý karpatský		LR:nt
<i>Gentianopsis ciliata</i>	pahorec brvitý		LR:nt
<i>Gymnadenia conopsea</i>	päťprstnica obyčajná	§ N	VU
<i>Inula oculus-christii</i>	oman hodvábný		LR:nt
<i>Lilium bulbiferum</i>	ľalia cibul'konosná	§ N	VU
<i>Lilium martagon</i>	ľalia zlatohlavá		LR:nt
<i>Linum austriacum</i>	ľan rakúsky		LR:nt
<i>Linum flavum</i>	ľan žltý		LR:nt
<i>Myosotis stenophylla</i>	nezábudka úzkolistá		DD
<i>Nepeta pannonica</i>	kocúrník panónsky		VU
<i>Ophrys insectifera</i>	hmyzovník muchovitý	§ N	VU
<i>Orchis morio</i>	vstavač obyčajný	§ N	VU
<i>Scorzonera purpurea</i>	hadomor purpurový	§ N	VU
<i>Peucedanum carvifolia</i>	smlďník jelení		LR:nt
<i>Pilosella cymosa</i>	chlpánik vrcholíkatý		LR:nt
<i>Platanthera bifolia</i>	vemenník dvojlistý		VU
<i>Pulsatilla slavica</i>	poniklec slovenský	§ E*	EN
<i>Pulsatilla subslavica</i>	poniklec prostredný	§ E	EN
<i>Rhodax rupifragus</i>	deväťorníkovce skalný		LR:nt
<i>Saxifraga adscendens</i>	lomikameň vystupujúci		LR:nt
<i>Scorzonera austriaca</i>	hadomor rakúsky		LR:nt
<i>Silene dichotoma</i>	silienka pavidlicovitá		LR:nt
<i>Silene donetzica</i> subsp. <i>sillingerii</i>	silienka donská Sillingerova		LR:nt
<i>Silene otites</i>	silienka ušatá		DD
<i>Silene viridiflora</i>	silienka zelenokvetá		LR:nt

<i>Sorbus aria</i>	jarabina mukyňová (mukyňa)		DD
<i>Spiraea media</i>	tavoľník prostredný		LR:nt
<i>Stipa joannis</i>	kavyľ Ivanov		VU
<i>Stipa pulcherrima</i>	kavyľ pôvabný	§ N	EN
<i>Tephrosia aurantiaca</i>	popolavec oranžový	§ N	EN
<i>Tithymalus tommasinianus</i>	mliečnik prútnatý		DD
<i>Viola rupestris</i>	fialka skalná		LR:nt

§ N – chránený druh národného významu

§ E – chránený druh európskeho významu

* – prioritný druh

Kategórie ohrozenosti podľa IUCN:

CR (critically endangered) – kriticky ohrozený

EN (endangered) – ohrozený

VU (vulnerable) – zraniteľný

LR (lower risk) – menej ohrozený

podkategória: nt (near threatened) – takmer ohrozený

Okrem uvedených zákonom chránených a ohrozených rastlín sa v posudzovanom území vyskytujú viaceré druhy regionálne významných a vzácných rastlín, zákonom nechránených, ako napr. svíb drieňový (drieň) (*Cornus mas*), klokoč perovitý (*Staphylea pinnata*), čerešňa mahalebková (*Cerasus mahaleb*), prilbica pestrá (*Aconitum variegatum*), černošľavok veľkokvetý (*Prunella grandiflora*), horčinka väčšia (*Polygala major*), kozinec dánsky (*Astragalus danicus*), kozinec cizrnový (*Astragalus cicer*), iskerník veľhorský (*Ranunculus breyninus*), kručinka farbiarska maďarská (*Genista tinctoria* subsp. *hungarica*), zvonček karpatský (*Campanula carpatica*), jastrabník huňatý (*Hieracium villosum*), krivec pomoranský (*Gagea transversalis*).

Z chránených a prioritných druhov živočíchov sa na území katastra nachádzajú nasledovné druhy.

Vedecké meno	Slovenské meno	Status	Medzinárodná ochrana	Ohrozenie
Gastropoda – ulitníky				
<i>Clausilia</i> (= <i>Andraea</i>) <i>dubia</i> subsp. <i>carpatica</i>	ciha karpatská	§ N		
<i>Clausilia</i> (= <i>Andraea</i>) <i>dubia</i> subsp. <i>ingenua</i>	ciha rebravá	§ N		
<i>Helix lutescens</i>	slimák žltkastý	§ N		
Araneae – pavúky				
<i>Argiope bruennichi</i>	križiak pásavý			EN
<i>Eresus cinnaberinus</i> (= <i>niger</i>)	stepník červený			EN
Mantodea – modlivky				

<i>Mantis religiosa</i>	modlivka zelená	§ N		VU
Coleoptera – chrobáky				
<i>Carabus auronitens</i>	bystruška zlatá	§ N		LR:nt
<i>Meloe proscarabeus</i>	májka obyčajná	§ N		
Hymenoptera – blanokrídlavce				
<i>Bombus</i> (všetky druhy)	čmeľ	§ N		
<i>Xylocopa</i> (všetky druhy)	drevár	§ N		
Lepidoptera – motýle				
<i>Ipheclides podalirius</i>	vidlochvost ovocný	§ N		LR:nt
<i>Parnassius mnemosyne</i>	jasoň chochlačkový	§ E, HD4	Bern2	VU
Amphibia – obojživelníky				
<i>Bombina variegata</i>	kunka žltobruchá	§ E, HD2, 4	Bern2	LR:cd
<i>Bufo bufo</i>	ropucha bradavičnatá	§ N	Bern3	LR:cd
<i>Lissotriton</i> (=Triturus) <i>vulgaris</i>	mlok obyčajný	§ N	Bern3	VU
<i>Mesotriton</i> (=Triturus) <i>alpestris</i>	mlok horský	§ N	Bern3	VU
<i>Pseudepidalea</i> (=Bufo) <i>viridis</i>	ropucha zelená	§ E, HD4	Bern2	LR:cd
<i>Rana temporaria</i>	skokan hnedý	§ N, HD5	Bern3	LR:lc
<i>Salamandra salamandra</i>	salamandra škvrnitá	§ N	Bern3	LR:nt
Reptilia – plazy				
<i>Anguis fragilis</i>	slepúch lámavý	§ N	Bern3	LR:nt
<i>Coronella austriaca</i>	užovka hladká	§ E, HD2	Bern3	VU
<i>Lacerta agilis</i>	jašterica obyčajná	§ E, HD4	Bern2	
<i>Natrix natrix</i>	užovka obyčajná	§ N	Bern2	LR:lc
<i>Podarcis</i> (=Lacerta) <i>muralis</i>	jašterica múrová	§ E, HD4	Bern2	LR:lc
<i>Vipera berus</i>	vretenica obyčajná	§ N, HD4	Bern2	VU
<i>Zootoca</i> (=Lacerta) <i>vivipara</i>	jašterica živorodá	§ E, HD4	Bern2	LR:nt
Aves – vtáky				
<i>Accipiter gentilis</i>	jastrab lesný	§ N	Bern2, Bonn2	LR:lc
<i>Accipiter nisus</i>	jastrab krahulec	§ N	Bern2, Bonn2	LR:lc
<i>Aegithalos caudatus</i>	mlynárka dlhochvostá	§ N	Bern2	
<i>Alauda arvensis</i>	škvránok poľný	§ N, BD2	Bern3	
<i>Anas platyrhynchos</i>	kačica divá	§ N, BD2, 3	Bern3, Bonn2, AEWA	
<i>Anthus trivialis</i>	ľabtuška lesná	§ N	Bern2	
<i>Aquila pomarina</i>	orol krikľavý	§ E, BD1	Bern2,	LR:nt

			Bonn2	
<i>Ardea cinerea</i>	volavka popolavá	§ N	Bern3	LR:nt
<i>Asio otus</i>	myšiarka ušatá	§ N	Bern2	
<i>Athene noctua</i>	kuvik plačlivý	§ N	Bern2	LR:nt
<i>Bombycilla garrulus</i>	chochláč severský	§ N	Bern2	
<i>Bubo bubo</i>	výr skalný	§ E, BD1	Bern2	NE
<i>Buteo buteo</i>	myšiak lesný	§ N	Bern2, Bonn2	LR:lc
<i>Buteo lagopus</i>	myšiak severský	§ N	Bern2, Bonn2	
<i>Carduelis carduelis</i>	stehlík pestrý	§ N	Bern2	
<i>Carduelis chloris</i>	stehlík zelený	§ N	Bern2	
<i>Carduelis spinus</i>	stehlík čížavý	§ N	Bern2	
<i>Certhia familiaris</i>	kôrovník dlhoprstý	§ N	Bern2	
<i>Ciconia ciconia</i>	bocian biely	§ E, BD1	Bern2, Bonn2, AEWA	
<i>Cinclus cinclus</i>	vodnár potočný	§ N	Bern2	
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	glezg hrubozobý	§ N	Bern2	
<i>Columba palumbus</i>	holub hrivnák	§ N, BD2, 3		
<i>Corvus corax</i>	krkavec čierny	§ N, BD3		
<i>Corvus corone</i>	vrana túlavá	§ N, BD2		
<i>Corvus frugilegus</i>	havran čierny	§ N, BD2		
<i>Corvus monedula</i>	kavka tmavá	§ N, BD2		
<i>Coturnix coturnix</i>	prepelica poľná	§ N, BD2	Bern3, Bonn2	LR:nt
<i>Crex crex</i>	chrapkáč poľný	§ E, BD1	Bern2, Bonn2	
<i>Cuculus canorus</i>	kukučka jarabá	§ N	Bern3	
<i>Delichon urbica</i>	belorítka domová	§ N	Bern2	
<i>Dendrocopos major</i>	ďateľ veľký	§ N, BD1	Bern2	
<i>Dendrocopos medius</i>	ďateľ prostredný	§ E, BD1	Bern2	
<i>Dryocopus martius</i>	ďateľ čierny	§ E, BD1	Bern2	
<i>Emberiza citrinella</i>	strnádka žltá	§ N	Bern2	
<i>Emberiza schoeniclus</i>	strnádka trst'ová	§ N	Bern2	
<i>Erithacus rubecula</i>	slávik červienka	§ N	Bern2	
<i>Falco subbuteo</i>	sokol lastovičiar	§ N	Bern2, Bonn2	
<i>Falco tinnunculus</i>	sokol myšiar	§ N	Bern2, Bonn2	
<i>Ficedula hypoleuca</i>	muchárik čiernohlavý	§ N	Bern2, Bonn2	
<i>Fringilla coelebs</i>	pinka lesná	§ N, BD1	Bern3	
<i>Galerida cristata</i>	pipiška chochlatá	§ N	Bern3	

<i>Garrulus glandarius</i>	sojka škriekavá	§ N, BD2		
<i>Hirundo rustica</i>	lastovička domová	§ N	Bern2	
<i>Jynx torquilla</i>	krutihlav hnedý	§ N	Bern2	
<i>Lanius excubitor</i>	strakoš sivý	§ N	Bern2	LR:nt
<i>Lophophanes (= Parus) cristatus</i>	sýkorka chochlatá	§ N	Bern2	
<i>Loxia curvirostra</i>	krivonos smrekový	§ N	Bern2	
<i>Motacilla alba</i>	trasochvost biely	§ N	Bern2	
<i>Motacilla cinerea</i>	trasochvost horský	§ N	Bern2	
<i>Muscicapa striata</i>	muchár sivý	§ N	Bern2, Bonn2	
<i>Nucifraga caryocatactes</i>	orešnica perlovaná	§ N	Bern2	
<i>Oenanthe oenanthe</i>	skaliarik sivý	§ N	Bern2, Bonn2	
<i>Oriolus oriolus</i>	vlha hájová	§ N	Bern2	
<i>Parus major</i>	sýkorka bielolíca	§ N	Bern2	
<i>Passer domesticus</i>	vrabec domový	§ N	Bern2	
<i>Passer montanus</i>	vrabec poľný	§ N	Bern3	
<i>Perdix perdix</i>	jarabica poľná	§ N, BD1, 2, 3	Bern3	LR:nt
<i>Periparus (= Parus) ater</i>	sýkorka uhliarka	§ N, BD1	Bern2	
<i>Phoenicurus ochruros</i>	žltouchvost domový	§ N	Bern2, Bonn2	
<i>Phylloscopus collybita</i>	kolibkárik čipčavý	§ N	Bern2, Bonn2	
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	kolibkárik sykavý	§ N	Bern2, Bonn2	
<i>Phylloscopus trochiloides</i>	kolibkárik zelený	§ N	Bern2, Bonn2	
<i>Pica pica</i>	straka čiernozobá	§ N, BD2		
<i>Picus viridis</i>	žlna zelená	§ N	Bern2	
<i>Poecile (= Parus) montanus</i>	sýkorka čiernohlavá	§ N	Bern2	
<i>Pyrhulla pyrhulla</i>	hýľ lesný	§ N	Bern3	
<i>Regulus regulus</i>	kráľíček zlatohlavý	§ N	Bern2, Bonn2	
<i>Saxicola rubetra</i>	pŕhľaviar červenkastý	§ N	Bern2, Bonn2	LR:lc
<i>Saxicola torquata</i>	pŕhľaviar čiernohlavý	§ N	Bern2, Bonn2	
<i>Sitta europaea</i>	brhlík lesný	§ N	Bern2	
<i>Streptopelia decaocto</i>	hrdlička záhradná	§ N, BD2	Bern3	
<i>Streptopelia turtur</i>	hrdlička poľná	§ N, BD2	Bern3	
<i>Strix aluco</i>	sova lesná	§ N	Bern2	
<i>Sturnus vulgaris</i>	škorec lesklý	§ N, BD2		

<i>Sylvia atricapilla</i>	penica čiernohlavá	§ N	Bern2, Bonn2	
<i>Sylvia borin</i>	penica slávikovitá	§ N	Bern2, Bonn2	
<i>Sylvia communis</i>	penica hnedokrídla	§ N	Bern2, Bonn2	
<i>Sylvia curruca</i>	penica popolavá	§ N	Bern2, Bonn2	
<i>Tichodroma muraria</i>	murárik červenokrídly	§ N	Bern2	LR:nt
<i>Troglodytes troglodytes</i>	oriešok hnedý	§ N	Bern2	
<i>Turdus merula</i>	drozd čierny	§ N, BD2	Bern3, Bonn2	
<i>Turdus philomenos</i>	drozd plavý	§ N, BD2	Bern3, Bonn2	
<i>Turdus pilaris</i>	drozd čvíkotavý	§ N, BD2	Bern3, Bonn2	
<i>Tyto alba</i>	plamienka driemavá	§ N	Bern2	VU
<i>Upupa epops</i>	dudok chochlatý	§ N	Bern2	VU
<i>Vanellus vanellus</i>	cíbik chochlatý	§ N, BD2	Bern3, Bonn2, AEWA	LR:lc
Mammalia – cicavce				
<i>Barbastella barbastellus</i>	uchaňa čierna	§ E, HD2, 4	Bern2, Bonn2	LR:cd
<i>Canis lupus</i>	vlk dravý	P, § E, HD2, 4, 5	Bern2	LR:nt
<i>Eptesicus serotinus</i>	večernica pozdná	§ E, HD4	Bern2, Bonn2	DD
<i>Erinaceus concolor</i>	jež bledý	§ N		
<i>Lutra lutra</i>	vydra riečna	§ E, HD2, 4	Bern2	VU
<i>Lynx lynx</i>	rys ostrovid	§ E, HD2, 4	Bern3	EN
<i>Martes foina</i>	kuna skalná		Bern3	DD
<i>Martes martes</i>	kuna lesná	HD5	Bern3	DD
<i>Meles meles</i>	jazvec obyčajný		Bern3	VU
<i>Micromys minutus</i>	myška drobná			LR:lc
<i>Muscardinus avellanarius</i>	plch lieskový	§ E, HD4	Bern3	LR:lc
<i>Mustela erminea</i>	hranostaj čiernochvostý	§ N	Bern3	
<i>Mustela nivalis</i>	lasica obyčajná	§ N	Bern3	LR:lc
<i>Myotis blythi</i>	netopier Blythov	§ E, HD2, 4	Bern2, Bonn2	LR:cd
<i>Myotis brandti</i>	netopier Brandtov	§ E, HD4	Bern2, Bonn2	VU
<i>Myotis dasycneme</i>	netopier pobrežný	§ E, HD2, 4	Bern2, Bonn2	VU

<i>Myotis emarginatus</i>	netopier brvitý	§ E, HD2, 4	Bern2, Bonn2	VU
<i>Myotis myotis</i>	netopier veľký	§ E, HD2, 4	Bern2, Bonn2	LR:cd
<i>Myotis mystacinus</i>	netopier fúzatý	§ E, HD4	Bern2, Bonn2	VU
<i>Myotis nattereri</i>	netopier riasnatý	§ E, HD4	Bern2, Bonn2	LR:nt
<i>Neomys fodiens</i>	dulovnica väčšia	§ N	Bern3	LR:nt
<i>Nyctalus noctula</i>	raniak hrdzavý	§ E, HD4	Bern2, Bonn2	LR:lc
<i>Plecotus austriacus</i>	ucháč sivý	§ E, HD4	Bern2, Bonn2	LR:nt
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	podkovár veľký	§ E, HD2, 4	Bern2, Bonn2	EN
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	podkovár malý	§ E, HD2, 4	Bern2, Bonn2	LR:cd
<i>Sciurus vulgaris</i>	veverica stromová	§ N	Bern3	LR:lc
<i>Sorex araneus</i>	piskor obyčajný	§ N		
<i>Sorex minutus</i>	piskor malý	§ N		
<i>Spermophilus</i> (= <i>Citellus</i>) <i>citellus</i>	syseľ pasienkový	§ E, HD2, 4	Bern2	EN

§ – chránené druhy živočíchov (príloha č. 6 vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z.) a vtákov (príloha č. 32 vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z.)

E – druhy európskeho významu, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia (príloha č. 4 vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z.)

P – prioritný európsky významný druh z prílohy II smernice o biotopoch

N – druhy národného významu, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia (príloha č. 4 vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z.)

HD2 – európsky významný druh uvedený v prílohe II smernice o biotopoch

HD4 – európsky významný druh uvedený v prílohe IV smernice o biotopoch

HD5 – európsky významný druh uvedený v prílohe V smernice o biotopoch

BD1 – druh uvedený v prílohe I smernice o vtákoch

BD2 – druh uvedený v prílohe II smernice o vtákoch

BD3 – druh uvedený v prílohe III smernice o vtákoch

Bern2 – druh uvedený v prílohe II Bernského dohovoru

Bern3 – druh uvedený v prílohe III Bernského dohovoru

Bonn2 – druh uvedený v prílohe II Bonnského dohovoru

AEWA – druh uvedený v prílohe II Dohody o ochrane africko-euroázijských migrujúcich vodných vtákov

Kategórie ohrozenosti podľa IUCN:

EX – Extinct – vyhynutý

CR – Critically Endangered – kriticky ohrozený

EN – Endangered – ohrozený

VU – Vulnerable – zraniteľný

LR – Lower Risk – menej ohrozený

s podkategóriami cd – Conservation Dependent – závislý na ochrane

nt – Near Threatened – takmer ohrozený

lc – Least Concern – najmenej ohrozený

DD – Data Deficient – údajovo nedostatočný

NE – Not Evaluated – nehodnotený

Z biotopov národného a európskeho významu sa v katastri Žehry vyskytujú nasledovné.

Kód SK	Názov biotopu	Kód Natura
Br Brehové nelesné porasty		
Br 6	Brehové porasty deväťsilov	6430
Br8	Bylinné brehové porasty tečúcich vôd	
Kr Krovínové a kríčkové biotopy		
Kr 2	Porasty borievky obyčajnej	5130
Pi Piesky a pionierske porasty		
Pi 5	Pionierske porasty zväzu <i>Alyso-Sedion albi</i> na plytkých karbonátových a bázických substrátoch	6110*
Tr Teplo a suchomilné travinno-bylinné porasty		
Tr 1	Suchomilné travinno-bylinné a krovínové porasty na vápnitom podklade	6210
Tr 1	Suchomilné travinno-bylinné a krovínové porasty na vápnitom podklade s významným výskytom druhov čeľade <i>Orchidaceae</i>	6210*
Tr 5	Suché a dealpínske travinno-bylinné porasty	6190
Tr 6	Teplomilné lemy	
Tr 7	Mezofilné lemy	
Lk Lúky a pasienky		
Lk 1	Nížinné a podhorské kosné lúky	6510
Lk 3	Mezofilné pasienky a spásané lúky	
Lk 5	Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach	6430
Lk 6	Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí	
Pr Prameniská		
Pr 2	Prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách	
Sk Skalné a sutinové biotopy		
Sk 1	Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	8210
Sk 8	Nesprístupnené jaskynné útvary	8310
Ls Lesy		
Ls1 Lužné lesy		
Ls 1.3	Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy	91E0*
Ls2 Dubovo-hrabové lesy		
Ls 2.31	Dubovo-hrabové lesy lipové	9170
Ls 4	Lipovo-javorové sutinové lesy	9180*

Poznámka: * – prioritný biotop

A.2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania.

- Stanovenie základnej urbanistickej koncepcie a kompozície obce.

Obec Žehra leží vo východnej časti Hornádskej kotliny a je súčasťou Spišského kultúrno-historického celku. Spišský kultúrno-historický celok sa nachádza v severnej časti okresu Spišská Nová Ves a južnej časti okresu Levoča na území vymedzenom sídlami Levoča, Spišské Podhradie a Spišské Vlachy. Jadrom komplexu je Spišský hrad a kultúrne pamiatky okolia hradu zapísané v zozname UNESCO v roku 1993. V krajinnom reliefe výraznými dominantami sú Spišský hrad a kostol sv. Ducha v centre obce. Aj keď obec sa skladá z troch samostatných častí, predsa samotná obec Žehra je historicky daným centrom. Dominantné postavenie ranogotického kostola na návrší v centre obce tvorí malebnú dominantu nad krajinou a zástavba vidieckych rodinných domov v údolí potoka Branisko - Žehrica vytvára optickú podnož. Urbanistickú kompaktnosť narúša bytový dom pod kostolom a nevhodná zástavba objektov bývalého poľnohospodárskeho družstva z východnej strany od kostola. Navrhovaná koncepcia rozvoja obce nadväzuje na tieto princípy, pričom z titulu pamiatkovej ochrany vedutálnych pohľadov na kostol od juhu a Sp. hradu od obce Žehra vymedzujú nezastaviteľné plochy.

Hodkovce, ako samostatná miestna časť obce, v minulosti bolo panským sídlom rodu Csaky, kde popri kaštieli s parkom a kostolom bol majer s ubytovaním pre služobníctvo. Areál parku je nedotknuteľný a existujúce priestory je potrebné iba revitalizovať. V období socializmu sa v severnej časti dobudovali ďalšie hospodárske a obytné objekty. V ostatných rokoch sa tieto hospodárske objekty prebudovali na drevársku výrobu a pribudli aj ďalšie rodinné domy, niektoré s polyfunkciou cestovného ruchu. Pokračovanie zástavby popri ceste k Spišskému hradu nie je žiaduca a pozornosť je potrebné venovať centrálnej časti, kde je potrebné doplniť plochy športu a cestovného ruchu. Z pohľadu tvorby krajiny je žiaduce doplniť aleje popri ceste k Sobotisku, ale aj od kaplnky v parku k Dreveníku.

Osada a sídlisko Dreveník sa živelne rozrástlo bez jasnej urbanistickej koncepcie. Existujúca zástavba je výsledkom maximálneho využitia územia pre neustále rastúcu potrebu plôch bývania, podobne ako je to aj dnes. Návrh popri priestorových obmedzeniach z titulu ochrany prírody /Jereňáš, Dreveník/ a nadradený rozvodných sietí VTL plynu predpokladá prestavbu plôch bývania v existujúcich chatrčiach na úbočí Dreveníka, doplnenie zástavby na voľných plochách sídliska s variantným riešením zástavby aj na plochách po úprave vodného toku Branisko. Takto sa formujúci urbanistický celok si však vyžaduje aj plochy chýbajúcej občianskej a technickej vybavenosti.

A.2.6 Návrh funkčného využitia územia obce.

Na základe potrieb zo schváleného zadania boli v území navrhnuté rozvojové plochy v lokalitách, ktoré odporučilo zadanie na základe rozborovej časti prieskumov pre ÚPN. Pre jednotlivé funkčné plochy sú stanovené možnosti využitia územia.

Funkčné využitie pre bývanie v rodinných domoch

Prípustné sú:

- Výstavba rodinných domov a víl
- Plochy športu pre obsluhu územia
- Služby a obchody ako doplnkové funkcie v rodinných domoch
- Garáže pre osobné autá na pozemkoch rodinných domov

Obmedzujúce podmienky sú :

- Rodinné domy s drobnochovom hospodárskych zvierat
- Obchody a služby slúžiace potrebám miestneho obyvateľstva

- Zariadenia pre zdravotníctvo, kultúru, sociálne služby, cirkev a výchovu.

Vylučujúce podmienky sú :

- Chov domácich hospodárskych zvierat na predaj
- Čerpacie stanice PHM
- Pohostinstvá a herne
- Služby a remeselnícka výroba rušivého charakteru
- Parkoviská a garáže pre nákladnú dopravu

Funkčné využitie pre bývanie a základné občianske vybavenie

Prípustné sú:

- Obytné budovy do výšky 4. N.P.
- Pre obsluhu územia slúžiace obchody, služby, stravovacie a športové zariadenia.
- Zariadenia pre zdravotníctvo, kultúru, sociálne služby, cirkev a výchovu.
- Garáže a parkoviská pre osobné automobily.

Obmedzujúce podmienky sú :

- Ubytovacie a stravovacie zariadenia
- Nerušivé remeselnícke prevádzky

Vylučujúce podmienky sú :

- Chov domácich hospodárskych zvierat
- Čerpacie stanice PHM
- Služby a remeselnícka výroba rušivého charakteru, parkoviska a garáže pre nákladnú dopravu.

Funkčné územia rekreácie a cestovného ruchu (RCR)

Prípustné sú:

- Ubytovacie zariadenia individuálnej rekreácie – chaty s max výškou 1.N.P s podkrovím do zastavanej plochy 80 m²
- Ubytovacie, stravovacie zariadenia voľného cestovného ruchu s max. výškou 2 N.P.
- Služby v oblasti cestovného ruchu – stravovanie, obchod, šport a voľnočasové aktivity nenarúšajúce chránené územia prírody.
- Altánky a verejné ohniská
- Verejné a vyhradené parkoviská

Obmedzujúce podmienky sú :

- Pohotovostné (služobné) bývanie v zariadeniach cestovného ruchu.

Vylučujúce podmienky sú :

- Chov domácich hospodárskych zvierat na predaj
- Čerpacie stanice PHM
- Pohostinstvá a herne

- Služby a remeselnícka výroba rušivého charakteru
- Parkoviská a garáže pre nákladnú dopravu

Plochy výroby a skladov

Návrh uvažuje s intenzifikáciou a reštrukturalizáciou plôch bývalých hospodárskych dvorov družstiev. Do tejto kategórie možno zaradiť aj plochy kompostovísk, ktoré je navrhnuté pri existujúcej ČOV pri Granč-Petrociach a na Dobrej Vôli.

Funkčné územia výroby a skladov (VS)

Funkčné využitie územia pre priemyselnú výrobu

Prípustné sú:

- Funkčné využitie územia pre priemyselnú výrobu
- Priemyselná výroba všetkého druhu, ktorá je v súlade s hodnotením vplyvov na životné prostredie, skladové hospodárstvo a verejnoprospešné prevádzky.
- Zariadenia pre manipuláciu s tuhým komunálnym odpadom
- Čerpacie stanice PHM
- Podniková administratíva a peňažníctvo
- Zariadenia technickej infraštruktúry pre obsluhu územia (voda ,kanál, el. energia, zemný plyn, slaboprúdové rozvody)

Obmedzujúce podmienky sú :

- Malé stravovacie zariadenia a drobné zariadenia pre zdravotné a športové účely.
- Pohotovostné služobné byty

Vylučujúce podmienky sú :

- Prvotné spracovanie surovín (chemický priemysel, spracovanie ropy v ostatné činnosti znehodnocujúce životné prostredie

Funkčné územia poľnohospodárskej výroby (POV)

Prípustné sú:

- Budovy pre ustajnenie hospodárskych zvierat
- Budovy pre skladovanie krmív, strojno-technické zariadenia, garáže a dielne
- Zariadenia na likvidáciu biologických odpadov ako sú hnojiská, kompostoviská, silážne žľaby a pod.

Obmedzujúce podmienky sú :

- Pohotovostné – služobné bývanie
- Čerpacie stanice PHM
- Stavby pre pridruženú výrobu

A.2.7 Návrh bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie

Potreby bývania

Potreba plôch bývania v samotnej obci Žehra a miestnej časti Hodkovce je minimálna, nakoľko demografické trendy sú skôr stagnačné. Napriek tejto prognóze územný plán vymedzuje plochy pre možnú bytovú výstavbu rešpektujúc obmedzenia pamiatkového úradu a to hlavne pre zachovanie vedutálnych pohľadov na Spišský hrad a kostol Sv. Ducha v Žehre, akceptácii predpokladaných archeologických nálezísk, či rešpektovaní prirodzených a terénnych podmienok. V obci Žehra sú to lokality Majeriská, Za dvorom a na hornom konci . V Hodkovciach sú to zase plochy v centrálnej časti obce a plochách bývalého hosp. dvora. Treba však povedať, že prvoradé sú prestavby zastaraného bytového fondu a prieluky v zástavbe.

Pre návrhový rok 2030 je predpoklad nárastu obyvateľstva na 3 724 obyvateľov pri súčasnom trende populačného rastu/ index desaťročného rastu/ a v roku 2020 2774 obyv. Miestne časti Žehra a Hodkovce majú skôr stagnačnú tendenciu a podstatná časť nárastu sa týka rómskeho obyvateľstva. Na základe týchto predpokladov je potrebné vybudovať 462 bytov pri obložnosti 4 obyv/ byt, čo je v rómskej populácii dosť nezvyčajný jav, čo by potom znamenalo možnosť určitej redukcie potreby .

Na základe týchto úvah a demografického vývoja sa navrhujú v územnom pláne nasledovné počty bytov podľa jednotlivých miestnych častí:

Nová bytová výstavba je navrhovaná:

- v rámci súčasne zastavaného územia obce v prielukách a rekonštrukciami a modernizáciou existujúceho stavebného fondu.
- mimo zastavaného územia, pri rešpektovaní všetkých platných ochranných pásiem, návrhom nových obytných území, prevažne v miestnej časti sídliska Dreveník.
- Prestavbou a intenzifikáciou chatrčovej osady Dreveník

V tejto lokalite navrhujeme takmer totálnu prestavbu dnešnej chatrčovej osady a postupné rozširovanie sídliska Dreveník. Toto sídlisko už aj v súčasnosti je situované sčasti aj na katastri mesta Spišské Podhradie. Skupovaním domov v príľahlej časti Dobrá Vôľa - miestna časť mesta Spišské Vlachy, svojvoľne prerastá aj do katastra Spišských Vlach. Tento jav vytvára asi neodvratný stav vznikajúceho kompaktného urbanizovaného prostredia, ktorému ale chýba potrebná občianska a technická vybavenosť.

Navrhované počty bytov sú orientačné, nakoľko je potrebné zvažovať kolísavosť demografického rastu, ale aj aktuálnu možnosť získania zamestnania v obci, alebo v dostupnom okolí.. Väčšia ponuka pozemkov je v návrhu z dôvodu určitej disponibility pozemkov v dôsledku očakávaných ťažkostí pri majetkovom usporiadaní pozemkov pre navrhovanú zástavbu.

Lokalita Dreveník je riešená alternatívne z dôvodu enormných požiadaviek na bývanie.

Pre potreby bývania návrh ÚPN v lokalite Dreveník uvažuje variantne s následným riešením

VARIANT 1

Využitie disponibilných plôch na sídlisku Dreveník, totálna prestavba, rozšírenie a intenzifikácia lokality osada na úpätí Dreveníka. Tento variant intenzifikuje územie terajšej rómskej osady v zložitých terénnych podmienkach na okraji prírodnej rezervácie. V osade Dreveník je predpoklad viac-menej totálnej prestavby drevených chatrčí na nízko štandardné bývanie v rodinných domoch. Pre túto zástavbu bude nutné spracovať podrobnejšiu dokumentáciu min. na úrovni urbanistickej štúdie.

Lokalita Dreveník nemá dostatočné priestorové rezervy na realizáciu ČOV v území sídliska Dreveník - na katastri obce Žehra.

Potreba nových bytov na predpokladaný nárast obyvateľov - VARIANT 1

Tabuľka č. 14

Rok	Počet obyvateľov	Počet bytov			
		Obyv. prírastok	Potreba bytov	byty spolu	obložnosť
2001	1512 Dreveník 1074 Žehra obec 293 Hodkovce 145			243.	6,22 ob/byt
2016	2377 Dreveník 1876 Žehra obec 312 Hodkovce 189	865 802 19 44	+130 +112 +6 +12	373	6,37 ob/byt
2030	3724	1347	+232	605	6,15 ob/byt
Potreba bytov oproti roku 2016	Dreveník 3223 Žehra obec 357 Hodkovce 214	1277 45 25	+213 +12 +7		
			+232 BJ		

Tabuľka č. 15

Označenie	Lokalita	Počet bytov návrh		Spolu BJ	Poznámka
		Rodinné domy	Bytové domy		
Obec Žehra	Prestavby, rozptyl	4	-	4	v zast. území súkromné
lok 1	Majeriská juh	6	-	6	súkromné pozemky
lok 2	Za dvorom východ	7	-	7	súkromné pozemky
lok 3	Horný koniec-Gomolčakovo	3	-	3	súkromné pozemky
Hodkovce	Prestavby, rozptyl	7	-	7	súkromné pozemky
Dreveník	Prestavby, rozptyl osada	98	-	98	súkromné pozemky
lok sídlisko	Sídlisko Dreveník	10	95	105	súkromné pozemky
					súkromné pozemky
Spolu		135	95	230	

- Využitie disponibilných plôch na sídlisku Dreveník bez rozširovania západným smerom.
- Totálna prestavba a rozšírenie lokality osada na úpäť Dreveníka.

VARIANT 2

Využitie disponibilných plôch na sídlisku Dreveník, úpravou vodného toku Margecianka západným smerom je možné ekonomickejšie využitie disponibilných plôch pre výstavbu bytov.

Rok	Počet obyvateľ'ov	Počet bytov			
		Obyv. prírastok	Potreba bytov	byty spolu	obložnosť
2001	1512 Dreveník 1074 Žehra obec 293 Hodkovce 145			243	6,22 ob/byt
2016	2377 Dreveník 1876 Žehra obec 312 Hodkovce 189	865 802 19 44	+130 +112 +6 +12	373	6,37 ob/byt
2030 Potreba bytov oproti roku 2016	3724 Dreveník 3223 Žehra obec 357 Hodkovce 214	1347 1277 45 25	+232 +213 +12 +7	605	6,15 ob/byt
			+232 BJ		

Označenie	Lokalita	Počet bytov návrh		Spolu BJ	Poznámka
		Rodinné domy	Bytové domy		
Obec Žehra	Prestavby, rozptyl	4	-	4	v zast. území súkromné
lok 1	Majeriská juh	6	-	6	súkromné pozemky
lok 2	Za dvorom východ	7	-	7	súkromné pozemky
lok 3	Horný koniec-Gomolčakovo	3	-	3	súkromné pozemky
Hodkovce	Prestavby, rozptyl	7	-	7	súkromné pozemky
Dreveník	Prestavby, rozptyl osada	60	-	60	súkromné pozemky
lok sídlisko	Sídlisko Dreveník	10	95	105	súkromné pozemky
		30		30	
					súkromné pozemky
Spolu		135	95	230	

- Využitie disponibilných plôch na sídlisku Dreveník s rozšírením západným smerom na úkor úpravy vodného toku Margecianka.
- Totálna prestavba lokality osada na úpäť Dreveníka.

Úvaha o rozšírenie zástavby aj do územia Dobrej Vôle, čo je už kataster mesta Spišské Vlachy. dáva možnosť koncepčného riešenia celého územia, tak miestnej časti Dobrá Vôľa ako aj sídlisko Dreveník vrátane potrebnej technickej a občianskej vybavenosti, avšak nie je možné riešiť potreby obce Žehra na kat. území mesta Spišské Vlachy, hoci proces integrácie rómskeho obyvateľstva sídliska Dreveník s Dobrou Vôľou už prebieha bez ohľadu na aktuálne právne pozadie.

Plochy občianskej vybavenosti

Potreba doplnenia občianskej vybavenosti je znova delená podľa jednotlivých miestnych častí obce tak ako ich definuje zadanie.

Obec Žehra

Plochy pre novú materskú škôlku, športový areál, rozšírenie cintorína, kultúrny dom.

Hodkovce

- športový areál

Sídlisko Dreveník

Výrazne chýbajúca občianska vybavenosť je v rómskej osade a sídlisku Dreveník. Tu je potrebná výstavba materskej škôlky, základnej školy, komunitného centra, kultúrny dom, zdravotné stredisko, cintorín s domom smútku, nákupné centrum. Návrh územného plánu rieši tieto plochy v severnej časti lokality pri materskej škôlke, kde je navrhovaná základná a materská škola. Západne je zase situovaný nový cintorín v kontakte s lesíkom. Ostatné zariadenia sú navrhované na sídlisku a ako alternatíva je možná aj lokalita Dobrej Vôle s kapacitou aj pre Dobrú Vôľu.

Druh obč. vybavenosti	Normatív	Súčasný stav / 2377 obyv. /	Návrh 2030 3724 obyv.
Mater. Škôlka Žehra	40 miest/1000 ob	20 miest/ 1 trieda	145
Mater. Škôlka Sídlisko Dreveník		85 miesdt/2 triedy	
Zákl. škola Dreveník	68 miest/1000 obyvateľov		253
Špec.zákl.+ mat škola internátna Partizánska 13		115 žiakov ZŠ 6 žiakov Mš 11 tried	
Zdrav. stredisko	157 m2 už. pl	0 m2	584 m2
Potraviny	78m2/ 1000 ob.	20 m2	290 m2
Priemysel. tovar	43 m2	0 m2	180 m2
Reštaurácie pohostinstvá	43 m2	01 m2	180 m2
Holičstvo-kadern.	17 m2	0 m2	63 m2
Pošta	87,5 m2	0m2	270 m2
Pož. ochrana	20 m2	0 m2	74m2
Polícia	32 m2	0 m2	120 m2
Ihrisko dospelí	840 m2 pozem.	0m2	840 m2
Ihrisko detí	1120m2 pozem.	0 m2	3200 m2

Kultúrne zariadenia		150	m2	600 m2
Knižnice	20 m2	20 m2		304 m2
Kino		0 m2 -		360 m2

Plochy rekreácie a športu

Rozvoj cestovného ruchu sa sústreďuje hlavne do lokalít s najväčšou návštevnosťou turistov, čo je Spišský hrad, kaštieľ v Hodkovciach a kostol v Žehre. Tu všade je potrebné doplniť služby pre cestovný ruch. Agroturizmus sa úspešne rozvíja v Hodkovciach, ale to je všetko. Návrh podporuje rozvoj cestovného ruchu aj novými plochami rekreácie ako sú plochy pri navrhovaných rybníkoch v Žehre, reštrukturalizáciou plôch areálu kaštieľa v Hodkovciach, ale aj možnosťou polyfunkčného využitia obytných plôch v daných lokalitách.

Plochy športu sú navrhované v Hodkovciach v Žehre, ale aj na Dobrej Vôli.

Plochy dopravy

Cestná doprava

Dopravný systém obce je postavený na existujúcej dopravnej sieti. V katastrálnom území obce sú cesty II/547 a cesta III/3261. Tie zostávajú bez nejakých zmien. Nové lokality budú sprístupnené iba obslužnými cestami v kategórii C3.

Turistické a cyklistické trasy

Na celom území je potrebné vytvárať podmienky pre výstavbu cyklistických trás, ktoré sú dnes vedené aj po dopravne vyťaženejších komunikáciách.

Plochy zelene

Plochy verejnej zelene majú byť súčasťou každej zástavby. Väčšiu pozornosť je však potrebné venovať centrálnym častiam osídlenia, ale aj chráneným územiám ako park pri Csakyovskom kaštieli v Hodkovciach. Potreba obnovy bývalých alejí v krajine je mimoriadne žiaduce, najmä však aleja popri ceste Hodkovce - Sobotisko, Žehra a park v Hodkovciach - Dreveník.

Zásady ochrany a využitia kultúrohistorických a prírodných hodnôt

Obec Žehra leží vo východnej časti Hornádskej kotliny a je súčasťou Spišského kultúro-historického celku. Spišský kultúro-historický celok sa nachádza v severnej časti okresu Spišská Nová Ves a južnej časti okresu Levoča na území vymedzenom sídlami Levoča, Spišské Podhradie a Spišské Vlaky. Jadrom komplexu je Spišský hrad a kultúrne pamiatky okolia hradu zapísané v zozname UNESCO v roku 1993.

15. marca 1985 bol farský kostol Sv. Ducha vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku a 11. decembra 1993 bol Spišský hrad a kultúrne pamiatky okolia vrátane farského kostola zapísané v španielskej Cartagene do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. V roku 2009 bola priradená aj Levoča.

Na tieto základné premisy sa viažu aj požiadavky ochrany kultúrnych pamiatok a celého územia stanovené v stanovisku č. KPUKE-2015/23736-3/94758/KI. Tieto stanovujú kritéria ochrany kultúrnych pamiatok v území a vymedzujú chránené diaľkové pohľady na ne, čím vlastne vymedzujú územia / nezastaviteľných /, ktoré nie

je možné využívať aktivitami, ktoré by narúšali dané pohľady. Podrobnosti chránených objektov a území sú popísané v stati B2.4

Prírodné zdroje

Ochrana lesných zdrojov

Veľká časť lesov vo východnej časti územia je zaradená medzi lesy hospodárske vo vlastníctve urbárskej spoločnosti. **Lesné porasty** vyplňajú východný výbežok katastra, lokálne sa vyskytujú aj v oblasti travertínov.

Ochrana vodných zdrojov

V katastri východne od obce sa nachádza vodný zdroj v správe PVS . Návrh územného plánu akceptuje tento stav.

Ochrana prírodných liečebných kúpeľov a klimatických podmienok priaznivých na liečenie

Západne od toku Branisko sa nachádza v 3. stupni ochrany minerálnych vôd Baldovce

Výrobné územia

Plochy výroby sú zastúpené drevárskou výrobou v Žehre /Drevovýroba Kočiš/ a v Hodkovciach /Eurodreveník/. Návrh uvažuje s reštrukturalizáciou plošne rozsiahleho hospodárskeho dvora bývalého poľnohospodárskeho družstva, kde sa predpokladá aj rozvoj priemyselnej výroby, skôr remeselného charakteru.

Poľnohospodárska výroba

Poľnohospodárska pôda mimo zastavaného územia obce so stavom k 1.1.1990 je obhospodarovaná najmä Agrodružstvom Granč–Petrovce, ktorý v tomto katastrálnom území užíva poľnohospodársku o výmere 555,7197 ha (z toho 367,1454 ha ornej pôdy a 177,3041 ha TTP). Ďalšími poľnohospodárskymi subjektmi užívajúcimi poľnohospodársku v tomto katastrálnom území sú Poľnohospodárske družstvo v Kluknave – 5,1505 ha TTP, Roľnícke družstvo Bijacovce – 8,4182 ha ornej pôdy, ako aj súkromne hospodáriaci roľníci František Hadušovský, ktorý užíva 49,8059 ha poľnohospodárskej pôdy v kat. území Žehra.

Rastlinná výroba je orientovaná hlavne na pestovanie viacročných krmovín, zemiakov a repky. Živočíšna výroba je zameraná na chov oviec a HD.

Lesné hospodárstvo

Veľká časť lesov vo východnej časti územia je zaradená medzi lesy hospodárske vo vlastníctve urbárskej spoločnosti. **Lesné porasty** vyplňajú východný výbežok katastra, lokálne sa vyskytujú aj v oblasti travertínov. V prevažnej časti sú porasty premenené, s vysokým podielom borovice a smreka, na východnom okraji ide do veľkej miery o prirodzené, pôvodné, na strmých stráňach ostro zarezanej rokliny sutinové lesy s prevahou javora horského. Na území travertínových kôp tvoria porasty umelo vysadené monokultúry ihličnatých drevín. Lesnatosť katastra je 18,01 %.

A.2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce

Súčasne zastavané územie

Súčasne vymedzené zastavané územie obce je stanovené k 1. 1. 1990. Logicky vymedzuje priestor, ktorý popri zastavaných plochách zaberá aj príslušné záhrady.

Navrhované rozvojové plochy sú v podstatnej miere v zastavanom území obce, alebo v priamom kontakte so zastavaným územím. Návrh územného plánu uvažuje s rozšírením zastavaného územia v nasledovných lokalitách :

východnom okraji - lokality Za dvorom

- severovýchodnom okraji - lokalita horný koniec

- na južnom okraji - lokalita Majeriská

- pri ČOV pri Granč-Petrovciach

V lokalite Dreveník

- pri osade Dreveník smerom k Dreveníku

- alternatívne až po potok Branisko po jeho úprave

Podrobnosti sú v grafickej časti.

A2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území.

V riešenom území sa nachádzajú ochranné pásma podľa osobitných predpisov, ktoré je potrebné pri územnom rozvoji mesta rešpektovať :

Cesta II. triedy č. 547, od osi vozovky 25 m na obe strany v úseku mimo zastavané územie obce.

Cesty III. triedy od osi vozovky po oboch stranách 20 m mimo zastavané územie obce elektrických vedení, pri napätí VN do 25 kV 10 m, v súvislých lesných porastoch 7 m, pri napätí VVN do 110 kV 15 m od krajného vodiča

elektrických vedení, pri napätí VN do 25 kV 10 m, v súvislých lesných porastoch 7 m, pri napätí VVN do 110 kV 15 m od krajného vodiča

zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 – 110 kV vrátane 2 m od krajného vodiča na každú stranu

transformovne VN/NN 10 m od konštrukcie transformovne

pre NTL a STL plynovody a prípojky, ktorými sa rozvádzajú plyny v zastavanom území obce 1 m

pre STL plynovody a prípojky vo voľnom priestranstve a v nezastavanom území 10 m

pre VTL plynovody vo voľnom a nezastavanom území 20m po oboch stranách

Manipulačné pásy popri potokoch Žehrica -Branisko 5 m.

Pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov

Pásma hygienickej ochrany III. stupňa minerálnych vôd Baldovce

od ČOV 100 m

Ochranné pásmo od vodných zdrojov

ochranné pásmo III. stupňa minerálnych vôd Baldovce /vid' grafická časť/

Ochranné pásmo od cintorína 50 m.

Ochranné pásmo od lesov 50 m

Chránené územia

Ochrany prírody a krajiny v katastri obce Žehra

Národná prírodná pamiatka Spišský hradný vrch

Prírodná pamiatka Ostrá hora

Prírodná pamiatka Sobotisko

Spišskopodhradské travertíny

Národná prírodná rezervácia Dreveník

V kontaktnej polohe je aj Národná prírodná rezervácia Jereňáš

Platia však všeobecné zásady podľa príslušných noriem a vyhlásené ochranné pásma príslušnými orgánmi.

Ochrana kultúrnych hodnôt

Ochranné pásmo NKP Spišský Hrad a kostola sv. Ducha v rámci územia UNESCO

A 2.10 Návrh a riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami.

Záujmy obrany štátu vymedzuje vyhl. č. 532/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov. Obec má spracovaný Plán ukrytia obyvateľstva, ktorý je základným dokumentom. Z hľadiska civilnej ochrany je potrebné akceptovať plán ukrytia obyvateľov obce a v novo navrhovaných lokalitách uplatňovať vyhl. MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany. Nutné je chrániť aj zariadenia obrany štátu v lokalite pri Spišskom hrade.

Záujmy požiarnej ochrany sú v návrhu riešené podľa zák. č. 314/2001 Zb a vyhl. č. 699 /2004 Z.z. Prístupové komunikácie a odstupy stavieb zodpovedajú predmetnej vyhláške. Vodovodná sieť je navrhovaná aj s ohľadom na potreby požiarnej ochrany vrátane uličných požiarnych hydrantov. Podrobnosť spracovania je však redukovaná na úroveň územného plánu obce.

Ochrana pred povodňami.

Problém povodní je v obci Žehra popri potokoch Branisko a Žehrica a tiež časť lokality sídliska Dreveník pri Dobrej Vôli. Návrh územného plánu obce vymedzuje priestory pre zriadenie protipovodňových opatrení. Podľa Zákona č. 364/2004 o vodách, § 49, je potrebné ponechať manipulačné pásy pre potreby opráv a údržby pozdĺž oboch brehov v šírke 5 m. V okrajových polohách zastavaného územia toku Žehrica, Branisko a Margecianka je potrebné vybudovať ochranu územia na Q 100 ročné veľké vody. Pre vodné toky je však potrebná aj pravidelná údržba tokov. Návrh protipovodňových opatrení hrádzi je v grafickej časti.

A 2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.

Na lokálnej úrovni nebol ÚSES projektovaný, avšak na základe predbežného zhodnotenia a dlhodobého poznania územia môžeme v území situovať niektoré jeho prvky. Charakter miestneho biocentra majú lokality č. 1, 2, 7, 9, 10, 11, 12 a 14, potok Margecianka tvorí regionálny a Branisko a Žehrica miestne biokoridory, ostatné plochy majú funkciu ostatných prvkov MÚSES (genofondové plochy, interakčné prvky).

V rámci RÚSES boli na území katastra navrhnuté nasledovné ekostabilizačné opatrenia:

zrealizovať výsadbu izolačnej vegetácie v okolí poľnohospodárskych objektov

doplniť chýbajúce aleje v Hodkovciach.

zlikvidovať nelegálne skládky odpadu

stabilizovať zosuvné územia a zabezpečiť ich monitoring

monitorovať kvalitu ovzdušia v GL.

A 2. 12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia.

DOPRAVNÉ VYBAVENIE ÚZEMIA

1. ŠIRŠIE VZŤAHY

Riešená obec je dopravne napojená na ostatnú cestnú sieť prostredníctvom cesty č. II/547 Spišské Vlachy – Spišské Podhradie, ktorá je napojená na cestu č. I/18. Na ňu je dopravne napojená cesta č. III./547021, ktorá prechádza intravilánom obce Žehra a v pokračovaní cesty č. III/018258 od križovatky s cestou č. III/018180 cez obec Granč-Petrovce, Dobra Vôľa- križovatka s cestami č. III/ 018258 a č. III/018180.

2. CESTNÉ KOMUNIKÁCIE

Hlavnú dopravnú os v riešenej obci tvorí cesta č. III/547021. Mimo intravilánu riešenej obce má cesta parametre zodpovedajúce kategórii C 6,5/50 a funkčnej triedy B3. V intraviláne riešenej obce vytvára líniovú dopravnú závalu, pozostávajúcu zo zúženia vozovky v úseku cca 40m. Dopravné zaťaženie cesty č. II/547 bolo zistené podľa profilového sčítania, prevedeného SSC v roku 2015. Intenzita dopravy za 24 h od roku 2015 až 2030 je vypočítaná podľa výhľadových koeficientov nárastu jednotlivých druhov dopravy.

Sčítací úsek č. 01980 Spišské Vlachy- Spišské Podhradie

rok	Druh motorových vozidiel			
	T	O	M	S
2015	387	1654	28	2066
2020	441	1918	32	2391
2025	472	2051	35	2558
2030	499	2349	40	2888

3. MIESTNE KOMUNIKÁCIE

Vo východnej časti obce sa nachádza obslužná dvojpruhová obojsmerná komunikácia kategórie 7,0/30 funkčnej triedy C-3 na uvedenú komunikáciu sú napojené jednopruhovú obojsmernú komunikácie, ktoré dopravne obsluhujú zástavbu rodinných domov nachádzajúcich sa okolo kostola a v severovýchodnej časti. Pri realizovaní komunikácii v starej časti obce nebolo uvažované s ich využitím pre automobilovú dopravu a miestne komunikácie z uvedeného dôvodu nevyhovujú svojimi šírkovými parametrami terajším potrebám. Z uvedeného dôvodu je tu šírka vozovky 3 až 3,5 m. Uvedené komunikácie sú zaradené do MOK 3,75 a funkčnej triedy C-3, zástavba rodinných sa nachádza aj okolo cestnej komunikácie č. III/ 3261 a v severnej časti obce, obdobne aj v miestnej časti Hodkovce. Areál Spišského hradu je dopravne napojený na cestu č. III/ 3215 prostredníctvom miestnej komunikácie v kategórii MOK 5,5 /40.

Na dopravný systém miestnych komunikácií navrhujeme napojiť komunikácie dopravne sprístupňujúce lokality navrhnuté na výstavbu.

Variant „A“ predstavuje dopravne sprístupnenie rozvojových plôch bývania a občianskej vybavenosti na sídlisku Dreveník a vytvára predpoklad dopravného prepojenia aj miestnej časti Dobrá Vôľa mimo cesty II/547. V osade Dreveník je predpoklad viac-menej totálnej prestavby drevených chatrčí na nízko štandardné bývanie v rodinných domoch. Pre túto zástavbu bude nutné spracovať podrobnejšiu

dokumentáciu min. na úrovni urbanistickej štúdie a vtedy je možné navrhnúť aj dopravné riešenie lokality.

Uvedeného úseku navrhujeme dopravným zokruhovaním jestvujúcich miestnych komunikácií ktoré sú zaústené na cestnú komunikáciu č. II/457. Uvedenú komunikáciu navrhujeme ako obojsmernú dvojpruhovou obslužnú komunikáciu kategórie C MOK5,5/40 z premostením potoka Branisko. Na uvedenú cestnú komunikáciu navrhujeme napojiť ostatné komunikácie obsluhujúce jednotlivé navrhovane príľahlé objekty v kategórii MOK 3,75/30.

Rozšírenie bytovej výstavby vo variante „B“ na lokalite „Dreveník“ bude lokalita dopravne obsluhovaná z cestnej komunikácie č. II/ 547.

Účelové komunikácie boli realizované za účelom sprístupnenia kameňolomov nachádzajúcich sa na lokalite Dreveník ako aj pre odvoz vyťaženého travertínu. Uvedená komunikácia je obojsmerná jednopruhovú kategórie P- 4/30.

4. STATICKÁ DOPRAVA

V riešenom území sú zriadené samostatné parkoviská pri jednotlivých prevádzkach a objekte cestovného ruchu. Nachádzajú sa iba parkoviská pred Obecným úradom 4 miesta, v strede obce 10 miest a jedno miesto invalidov. Drevozárstvo 12 parkovacích miest kolmých nespevnených, parkovisko pri hrade má kapacitu 50 miest pre osobné automobily a 20 miest pre autobusy. Ostatné prevádzky majú parkoviska situované vo svojich areáloch. Hromadné garáže celkovom počte 12 miest sa nachádzajú pod jednotlivými 6bj domami. Chýbajú odstavné plochy pre kamióny a nákladné vozidlá. Parkovanie pri rodinných domoch sa v súčasnosti prevádza pozdĺž komunikácií na voľných priestranstvách a súkromných pozemkoch.

5. HROMADNÁ DOPRAVA

V súčasnej dobe sa v riešenej obci nachádzajú nasledovne autobusové zastávky : - rázcestie Dobra Vôľa, Žehra OBÚ, Žehra- Hodkovce rázcestie a Žehra–Hodkovce, čím je obmedzovaná automobilová doprava na ceste č. II/536 ako aj bezpečnosť cestujúcich. Pri dochádzkovej vzdialenosti 500 m nie je pokrytá k uvedenej zastávke severná časť obce. Cez obec v súčasnosti prechádza 11 autobusov obojsmerne. S výrazným nárastom autobusovej dopravy sa do roku 2030 neuvažuje.

6. PEŠIA DOPRAVA

V obci sú realizované pešie ťahy a to v centrálnej časti obce v dĺžke 45,0 m ako aj ku kostolu v dĺžke 75,0 m. Z hľadiska bezpečnosti dopravy chýbajú najmä pri ceste č III/ 547021 v centrálnej časti obce. Ostatné komunikácie vzhľadom na nízku intenzitu dopravy je možné využívať súbežne s motorovou dopravou aj na pešiu dopravu. Turistickými chodníkmi je so Spišským hradom napojená obec Žehra ako aj časť Hodkovce.

7. CYKLISTICKÉ TRASY

Obcou Žehra prechádzajú viaceré cyklistické trasy

číslo trasy 2851C dl. 14,6 km Dúbrava – Žehra – Granč-Petrovce – Beharovce – Beharovce, motel Vargas – Korytné – Poľanovce – Vyšný Slavkov – Vyšný Slavkov, odbočka Vlčia

číslo trasy 014, dĺžka 178 km, spravuje SCK, Trasa vedúca od Hrabušíc okolo Slovenského raja údolím Hornádu až do Spišských Vlách potom cez Žehru cez obce

Bijacovce, Torysky ďalej cez Levoču, Kežmarok, Spišskú Belu, Sp. Starú Ves až k Dunajcu na Poľskej hranici-

10 km , Sivá Brada - Dreveník - Žehra

číslo trasy 2710, dĺžka trasy 20 km, Dúbrava, Žehra, Vyšný Slavkov

Pre cyklistické trasy navrhujeme využiť nasledovné poľne cesty Žehra - Olšavka.

7. CESTNÉ OCHRANNÉ PÁSMO, HLUK Z DOPRAVY

Cestné ochranné pásmo je podľa Zákona č. 135/1961 Z.z. v znení neskorších predpisov pre cesty II. triedy v extravilánových úsekoch 25,0 m od osi cesty. Pri cestách III tr. je ochranné pásmo 20m od osy cesty mimo intravilánu obce.

Na základe predpokladanej intenzity dopravy k roku 2030 bola vypočítaná vzdialenosť jednotlivých hlukových hladín (L_{Aeq}) na ceste č. II/547 komunikáciách v riešenom území. Nasledovná tabuľka udáva údaje predstavujúce vzdialenosť v metroch jednotlivých hlukových hladín od osi cestnej komunikácie:

Úsek štátnej cesty	hluková hladina (L_{Aeq})		
	65 dB(A)	60 dB(A)	55dB(A)
Cesta II/547	12,0	35,0	104,0

Hluková hladina (L_{Aeq}) 60dB(A) od cesty č. II/547 60 dB(A) nezasahuje do obytnej zóny v riešenom území.

TECHNICKÉ VYBAVENIE ÚZEMIA

Zásobovanie pitnou vodou

V súčasnosti je vodovod Žehra zásobovaný z troch prameňov o celkovej kapacite 5,5 l/s podzemnej vody. Súčasný stav verejného vodovodu je vyhovujúci, s postačujúcou kapacitou vodných zdrojov. Pre výhľadové obdobie do roku 2030 je potrebné uvažovať s rýchlosťou rozvoja obce a nárastom odberateľov. V súčasnosti sú na rozvoj obce k dispozícii 2 l/s podzemnej vody z jestvujúceho zdroja.

Vodárenským zdrojom pre obec sú pramene nachádzajúce sa severovýchodne od obce v údolí potoka Žehrica. Vodárenské zdroje sú tri a voda je z nich prírodnými potrubiami privedená do spoločnej pramennej záchytky. Z pramennej záchytky je voda prírodným potrubím privedená do dvojkomorového vodojemu "Žehra" s obsahom 2x100 m³. Z vodojemu je zásobným potrubím napojená rozvodná sieť obce. Z obce pokračuje vodovod k miestnej časti sídlisko Dreveník a časti Hodkovce prepojavacím potrubím, ktoré je ukončené v čerpacej stanici. Miestna časť Hodkovce je situovaná vyššie ako je vodojem "Žehra" a preto sa z čerpacej stanice voda prečerpáva do vodojemu "Hodkovce" s obsahom 50 m³. Z vodojemu je zásobným potrubím napojená rozvodná sieť Hodkovce. Druhá vetva je vedená k sídlisku Dreveník prie Dobrej Vôli. Rekonštrukcie sietí plánuje a uskutočňuje vlastník verejného vodovodu PVS a.s. Poprad.

TAB. č. 1 ZDROJE PITNEJ VODY

P.č	Lokalita	Názov zdroja	Výdatnosť l/s			Typ vodného zdroja	PHO (m2)			Využitie	Poznámka
			PRIEM.	MIN	MAX		1"	2"	3"		
1.	Žehra	3 x prameň v údolí potoka Žehrica			5,50	pramene	100 216				

TAB. č. 2 OBJEKTY ZÁSOBOVACIEHO SYSTÉMU

P. č.	Úpravňa vody		Vodojem			Čerpacia stanica		Akumulačná nádrž	
	Počet ks	Kapac. l/s	Počet ks	Obsah m ³	Krytie % Q _m	Počet ks	Kapacita l/s	Počet ks	Obsah m ³
	-	-	1	2x100,	60-100	-	-	-	-

TAB. č. 3 Bilancia zdrojov a potrieb pitnej vody - stav

P.č	Názov vodovodu	Lokalita	Počet domácností	Počet zásobovaných obyvateľov / org.	Celková potreba l/s	Bilancia	Poznámka
	Žehra	Žehra	-	1404	do 2,0	dostatočná kap. zdroja	Celková potreba je podľa údajov od OcÚ

Návrh

Navrhujeme v obci Žehra (Hodkovce, Dreveník) napojiť do siete nenapojené nehnuteľnosti a dobudovať rozvodný rad vodovodu v zmysle urbanistického návrhu.

Výhľadová potreba vody je stanovená v zmysle „vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 684/2006 Z.z.“ zo 14. novembra 2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Výpočet potreby vody

Základné hydrotechnické údaje

Počet obyvateľov Žehra (Hodkovce, Dreveník)	r. 2016	...	2 377
- počet napojených obyvateľov na vodovodnú sieť r. 2020		...	2 774
- predpokl. celkový počet pripojených obyvateľov v r.2030		...	3 724

Kritériá pre určenie špecifickej potreby vody

A - špecifická potreba vody pre byty s kúpeľňou a lokálnym ohrevom TÚV ...
135 l.os⁻¹.deň⁻¹

B - ak sa byt nachádza v rodinnom dome alebo odber vody je meraný samostatne pre každý byt, alebo časť bytov s týmto vybavením nie je pripojená na verejnú kanalizáciu a v uvažovanom čase prevádzky verejného vodovodu nebude pripojená na verejnú kanalizáciu, možno špecifickú potrebu vody znížiť o 25 % ...
101,25 l.os⁻¹.deň⁻¹

- špecifická potreba vody pre základnú vybavenosť pre obce nad 1000 obyv. 25,00
l.os⁻¹.deň⁻¹

Obec Žehra (Hodkovce, Dreveník):

		priemerná denná potreba vody			max. denná potreba vody		maximálna hodinová potreba vody	
		Q _p			Q _m		Q _h	
POČET OBYVATEĽOV		126,25 l.os ⁻¹ .deň ⁻¹			Q _p x 1,6		Q _m x 1,8	
		m ³ /deň	m ³ /hod	l/s	m ³ /deň	l/s	m ³ /hod	l/s
Predpokladaný celkový počet pripojených obyvateľov v r. 2030	3724	470,16	19,60	5,44	752,25	8,71	56,42	15,67

Výpočet potreby akumulácie vo VDJ

V zmysle platných noriem navrhovaná veľkosť vodojemu (potrebná akumulácia) sa pohybuje v rozmedzí 60 až 100 % z Q_m .

$$V = 0,6 \cdot Q_m$$

$$V = 0,6 \cdot 752,25 = 451,35 \text{ m}^3$$

V lokalite Spišské Vlachy – Dobrá Vôľa nie je vybudovaný centralizovaný systém - vodovod na pitnú vodu. Obyvatelia osady sú zásobovaní pitnou vodou z individuálnych studní. Pre ďalší rozvoj obce Žehra (Hodkovce a Dreveník) súčasný zdroj vody ktorý je k dispozícii sa javí ako nedostatočný. Pre bezproblémové zásobovanie vodou navrhujeme alternatívne riešenie a to:

Alt. 1. Výstavbu vodovodu Spišské Vlachy – Žehra, ktoré by zabezpečilo prívod pitnej vody do Dobrej Vôle. Zamedzilo by sa používaniu závadnej vody z miestnych studní, a tak by sa prispelo ku skvalitneniu života v danej lokalite. Územie na výstavbu vodovodnej siete je v extraviláne obce Žehra a intraviláne mesta Spišské Vlachy.

Alt. 2. V lokalite časti Dreveník sa nachádzajú podzemné zdroje vody, ktoré po preskúmaní jej výdatnosti by mohli slúžiť ako alternatívny zdroj vody pre danú lokalitu, príp. pre pokrytie (doplnenie) potrieb vody pre celé územie Žehry.

Zásobovanie sídla so zástavbou na základe urbanistického riešenia bude jestvujúcim a navrhovaným vodovodom. Ako už bolo uvedené voda je prívodným potrubím privedená do dvojkomorového vodojemu "Žehra" s obsahom $2 \times 100 \text{ m}^3$. Z vodojemu je zásobným potrubím napojená rozvodná sieť obce Žehra. Z obce pokračuje vodovod k miestnej časti Hodkovce prepojavacím potrubím, ktoré je ukončené v čerpacej stanici. Miestna časť Hodkovce je situovaná vyššie ako je vodojem "Žehra" a preto sa z čerpacej stanice voda prečerpáva do vodojemu "Hodkovce" s obsahom 50 m^3 . Z vodojemu je zásobným potrubím napojená rozvodná sieť Hodkovce. Vodojemy slúžia na vyrovnanie rozdielov medzi prítokom a odberom vody v spotrebisku, ako aj zásobáreň požiarnej vody. Rozvody z PVC resp. rPE potrubia budú vedené pod komunikáciami. Súčasťou hlavných uličných rozvodov vody budú i vodovodné prípojky k jednotlivým stavebným parcelám. Za hranicou jednotlivých pozemkov sa vybudujú vodomerné šachty s vodomermi a príslušnými armatúrami. Zásobovanie navrhovaných objektov vodou bude zabezpečené z jestvujúceho (navrhovaného) verejného vodovodu. Navrhované potrubie DN 100 bude vedené v nových komunikáciách - v rámci možností bude rozvod zokruhovaný. Z hlavnej trasy budú vysadené odbočky pre jednotlivé bytové a rodinné domy - za hranicou jednotlivých pozemkov sa vybudujú vodomerné šachty s vodomermi a príslušnými armatúrami. V mieste prepojenia na jestvujúci rozvod budú na odbočkách osadené uzávery so zemnou súpravou.

Jestvujúce a navrhované zariadenia OV, bývanie a ponukové plochy výroby pre príp. ďalšiu výstavbu navrhujeme napojiť na obecný vodovod a kanalizáciu.

Požiarna ochrana

Zásobovanie požiarou vodou

Voda na hasenie požiarov v riešených lokalitách bude zabezpečovaná z požiarnych hydrantov s minimálnym pretlakom 0,25 Mpa, osadených na nových verejných rozvodoch vody DN 80. Podzemné hydranty DN 80 - podľa požiadavky projektanta PO, budú slúžiť na dodávku vody pre prípad hasenia požiaru a na odvodušenie a odkalenie potrubia.

Potreba požiarnej vody pre RD s najviac 2 bytmi a plochou každého bytu max. 200 m^2 je $7,5 \text{ l/sec}$ a bude zabezpečená z podzemných požiarnych hydrantov DN 80 osadených vo vzájomnej vzdialenosti maximálne 160 m od seba. Pre rodinné domy s

obytnou plochou bytu viac ako 200 m² musí byť na potrubí osadený nadzemný požiarny hydrant DN 100.

Návrh zásobovania úžitkovou vodou.

Rozvod úžitkovej vody v obci nie je realizovaný, ani sa neuvažuje.

Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

Súčasný stav

Obec Žehra nemá vybudovanú kanalizačnú sieť. Mimo Hodkoviec je potrebné vybudovať kanalizačnú sieť s čistiarnou odpadových vôd v obci Žehra a sídlisku Drevení, pretože existujúca ČOV je už nefunkčná a väčšia časť obydľí zatiaľ nemá vnútorný vodovod a kanalizáciu. V Hodkovciach je potreba viac-menej rozšírenie existujúcej technickej infraštruktúry. Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd v katastrálnom území obce Žehra je v súčasnosti zabezpečené iba v lokalite Dobrá Vôľa v existujúcej ČOV vyhotovenej v minulom období. ČOV je nefunkčná. Navrhované je v tejto lokalite vybudovať novú ČOV pre 2 500 EO s výhľadom na rozvoj lokality. V centrálnej časti obce v súčasnosti nie je vybudovaná splašková kanalizácia ani zabezpečené centrálné čistenie odpadových vôd. Jednotlivé RD riešia zneškodňovanie odpadových vôd individuálne žumpami, resp. domovými ČOV. Obec má v súčasnosti evidovaných 2 377 (rok 2016) obyvateľov. Cez obec pretekajú recipienty potok Margecianka od Spišského Podhradia a potok Branisko. Pod lokalitou Dobrá Vôľa sa spájajú a pokračujú južným smerom až po sútok s Hornádom.

Navrhovaná kapacita - počet pripojených obyvateľov (dodávateľov splaškových vôd) v roku 2030 je 2 500 EO. Tento limitujúci ukazovateľ sa však vzťahuje na všetkých súčasných i budúcich dodávateľov odpadových vôd. Tomuto ukazovateľu zodpovedá aj stavebná pripravenosť, technologická vybavenosť a kapacitné možnosti biologického čistiaceho procesu pri zachovaní (dodržaní) určenej kvality vypúšťaných odpadových vôd a max. navrhovaným parametrom vodohospodárskeho diela.

Dažďové vody odtekajú voľne po teréne, z ciest cez jarky a čiastočné kanály. V rámci protipovodňovej ochrany odporúčame riešiť odvedenie povrchových vôd do potoka z danej lokality povrchovými rigolmi okolo komunikácií a pozdĺž pozemkov. ÚPD rieši iba schematické situovanie rigolov. Pre realizáciu je potrebné spracovať podrobnejšiu dokumentáciu s polohopisným a výškopisným zameraním.

Návrh

Návrh vychádza z podkladov štúdie „Kanalizácia a ČOV 2500 EO a 500 EO v obci Žehra“ vyhotovená spracovateľom Ing. Miloslav Remiš, Aquabest s.r.o., Brodno č.10, 010 14 Žilina, ktorá rieši zhotovenie kanalizačnej siete v obci a transport splaškových vôd do ČOV 1 a 2. Návrh predpokladá vybudovať 1 ČOV pre 2500 EO v lokalite Dobrá Vôľa. 2. ČOV pre 500 EO pre centrálnu časť obce. S ohľadom na demografický vývoj k roku 2030 najmä v miestnej časti Drevení navrhujeme ČOV pre 2500 EO v lokalite Dobrá Vôľa rozšíriť na kapacitu 3 500 EO. V centrálnej časti obce sa ČOV v súčasnosti nenachádza ani splašková kanalizácia, preto predmetom návrhu je aj splašková kanalizácia v tejto časti. Stoková sieť v intraviláne centrálnej časti obce je navrhnutá v celkovej dĺžke cca 2600,0 m ako gravitačná splašková. Trasy jednotlivých stôk budú navrhnuté, prednostne mimo komunikácií do zelených pásov, rigolov poprípade krajnici miestnych komunikácií. Navrhnutá čistiareň odpadových vôd je mechanicko-biologická s aktiváciou, s kapacitou 3500 EO, resp. 500 EO v návrhu sa počíta s ďalším rozšírením podľa rozvoja obce. Vyčistené odpadové vody z ČOV pre 3500 EO budú zaústené do potoka Margecianka. A z ČOV pre 500 EO do potoka Branisko.

Účelom stavby „Kanalizácia a ČOV 3500 EO a 500 EO v obci Žehra“ vrátane Hodkoviec je odvedenie splaškových odpadových vôd z obce a čistenie odpadových vôd v navrhovaných čistiarnach odpadových vôd.

Výpočet množstva odpadových vôd pre obec Žehra (Hodkovce a Dreveník). Množstvo splaškových odpadových vôd je zhodné s vypočítanou priemernou potrebou pitnej vody za sekundu $Q_{pc} = 5,44 \text{ l/s}$.

VÝPOČET MNOŽSTVA SPLAŠKOVÝCH VÔD

Výpočet množstva splaškových vôd je spracovaný podľa STN 75 6101:

Priemerná potreba vody $Q_p = 470 \text{ 160 l/deň} = 5,44 \text{ l/s}$

Priemerný denný prietok splaškov $Q_s = 5,44 \text{ l/s}$

Max. hodinový prietok splaškov Q_{sdmax}

$$Q_{sdmax} = Q_p \cdot k_{max} / 24 = 470,16 \cdot 3,0 / 24 = 58,77 \text{ m}^3 \cdot \text{h}^{-1}$$

Min. hodinový prietok splaškov Q_{sdmin}

$$Q_{shmin} = Q_p \cdot k_{min} / 24 = 470,16 \cdot 0,6 / 24 = 11,75 \text{ m}^3 \cdot \text{h}^{-1}$$

Pri posudzovaní minimálnych a maximálnych odtokov splaškových vôd sa použili koeficienty k_d a k_n podľa tab.č.1 STN 73 67 01 - Stokové siete a kanalizačné prípojky, resp. STN 75 6401 Čistiarne odpadových vôd pre viac ako 500 EO. 1EO = 60 g BSK5/deň

ČOV 3 500 EO

Počet E.O. 3500

Spotreba vody 126,25 l/os/deň

Balastné vody 10 %

Produkcia OV :

Q_{365} 136 875 m³/rok

Q_{24} 441,88 m³/deň

Q_{24} 18,41 m³/h

Q_{24} 5,11 l/s

Látkové znečistenie :

BSK₅ 210,00 kg/deň

510,00 mg/l

CHSK 420,00 kg/deň

1019,00 mg/l

ČOV 500 EO

Počet E.O. 500

Spotreba vody 126,25 l/os/deň

Balastné vody 10 %

Produkcia OV :

Q_{365} 23 042 m³/rok

Q_{24} 63,13 m³/deň

Q_{24} 2,63 m³/h

Q_{24}	0,73 l/s
Látkové znečistenie :	
BSK ₅	30,00 kg/deň
	364,00 mg/l
CHSK	60,00 kg/deň

Navrhujeme v obci vybudovať splaškovú kanalizačnú sieť, ktorá by zabezpečila odvedenie splaškových vôd do ČOV Žehra a Dobrá Vôľa. V návrhu ÚPN obce sa uvažuje s napojením všetkých domov a objektov technickej a občianskej vybavenosti na verejnú kanalizáciu. Potrubie splaškovej kanalizácie je dimenzované na dvojnásobok maximálneho prietoku. Pri malých množstvách budú použité minimálne prípustné svetlosti potrubia podľa použitého materiálu, teda kanalizačná sieť bude PVC DN 300. Trasovanie kanalizácie je dané terajšou a navrhovanou zástavbou a sklonom terénu v krajniciach ulíc, resp. v ich polovici v súlade s normami STN 73 60 05 a STN 73 67 01. Pri štátnej ceste bude kanalizačné potrubie uložené mimo cestného telesa. Vo väčšej časti povedie v súbehu s vodovodným potrubím.

Navrhované lokality budú riešené odkanalizovaním delenou kanalizáciou s ich napojením na vyprojektovanú kanalizáciu obce. Splaškové vody budú privádzané na ČOV Žehra a ČOV Dobrá Vôľa. Potrubie pre splaškovú kanalizáciu bude navrhnuté z PVC-U potrubia korugovaného DN 300. Prípojky od RD budú taktiež z PVC potrubia. Na potrubí budú osadené revízne šachty v maximálnej vzdialenosti 50,0 m od seba a taktiež v lomových bodoch..

Dažďová kanalizácia vedie v súbehu navrhovanej splaškovej kanalizácie. Potrubie bude z PVC-U korugovaného.

Ochranné pásma :

Na ochranu verejných vodovodov a verejných kanalizácií pred poškodením sa vymedzuje podľa § 19 zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach pásma ochrany :

1,5 m na obidve strany od vonkajšieho obrysu potrubia pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm,

2,5 m pri priemere nad 500 mm.

Podrobná špecifikácia činností zakázaných v ochrannom pásme verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie - vid' § 19 uvedeného zákona.

Vodné toky

V katastrálnom území obce Žehra SVP š.p., spravuje toky Branisko, bezmenný pravostranný prítok Braniska (rkm zaústenia 6,4), Žehrica, bezmenný ľavostranný prítok Braniska (rkm zaústenia 5,1).

Na toku Branisko bola v minulosti vybudovaná za účelom ochrany úprava v rkm 5,50 - 6,32, na bezmennom ľavostrannom prítoku Braniska bola vybudovaná úprava za účelom odvodnenia v rkm 0,00 - 0,64. Napriek týmto úpravám upozorňujeme, že uvedené toky nemajú dostatočnú kapacitu na odvedenie prietoku Q_{100} ročnej veľkej vody.

Tok Žehrica je v zmysle vyhlášky MŽP SR Č. 211/2005 vodohospodársky významným vodným tokom.

ZOZNAM VODOHOSPODÁRSKY VÝZNAMNÝCH VODNÝCH TOKOV

P. č.	Názov toku	Číslo hydrologického poradia	Vodohospodársky významný vodný tok	
			v úseku /km/	hraničný v úseku /km/
536	Branisko - Žehrica	4-32-01-081		

Najväčšie prietoky cez územie obce sú zaznamenávané na jar, najmenšie koncom leta a začiatkom jesene. Čistota vody odpovedá požiadavkám na povrchové toky. Prietokové pomery sú vyhovujúce aj napriek kolísavosti povrchového odtoku z dôvodu nízkej lesnatosti povodia napriek tomu tok je vhodný ako recipient pre vypúšťanie splaškov z ČOV

➤ Návrh

Ak správca nestanoví inak, pre potreby údržby ponechať pozdĺž oboch brehov vodohospodársky významného vodného toku manipulačný pás šírky 10 m a pozdĺž drobného vodného toku manipulačný pás šírky 5 m, v zmysle § 49 ods. 2 zák. č. 364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov.

V rámci odvádzania dažďových vôd realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipienta nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ustanovením § 36 ods. 13 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov a v zmysle požiadaviek NV SR č. 296/2005 Z. z. podľa § 6, t.j. so zabezpečením zachytávania plávajúcich látok.

Dôsledne dodržiavať všetky v súčasnosti platné ustanovenia Vodného zákona a ďalších súvisiacich právnych predpisov.

pri úpravách tokov v intravilánoch je potrebné zosúladiť vodohospodársky účel úpravy (ochrana pred Q_{100} -ročnou vodou) s estetickými a ekologickými požiadavkami. Z hľadiska krajinotvorného treba venovať pozornosť príbrežnej zóne, ktorá spolu s vodným tokom má vytvárať pôsobivú zložku zastavaného územia. Rešpektovať inundačné územie vodných tokov a podmieniť výstavbu v blízkosti vodných tokov vypracovaním hladinového režimu tokov s následným umiestnením stavieb mimo inundačné územie. Po určení rozsahu inundačného územia toku zapracovať do grafickej časti ÚPNMO priebeh záplavovej čiary pre prietok Q_{100} ročnej veľkej vody toku a rešpektovať obmedzenia využitia územia v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov. V inundačnom území je v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 o ochrane pred povodňami zakázané umiestňovať okrem iného aj bytové budovy, nebytové budovy, stavby, objekty alebo zariadenia, ktoré by mohla voda počas povodne poškodiť alebo odplaviť. Vzhľadom k tomu, že na vodných tokoch v k.ú. obce nebolo doposiaľ orgánom štátnej správy vyhlásené inundačné územie v zmysle § 46 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov, do doby jeho vyhlásenia sa vychádza z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami, za ktorú je možné považovať územie zaplavené v minulých rokoch.

rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov a obmedzenia vyplývajúce z prílohy č. 3 Vyhlášky MŽP SR č. 29/2005 Z. z.

rešpektovať podmienky správcov vodných tokov, melioračných a závlahových zariadení z hľadiska zabezpečenia ochrany týchto zariadení.

Základy protipovodňovej ochrany

Pri častých a intenzívnych zrážkach sa voda z koryta tokov môže vyliat' a spôsobovať obyvateľom problémy. Nepriaznivý účinok záplav zosilňuje povrchový odtok zo svahov, zvyšuje sa intenzita erózných prejavov, dochádza k odnosu pôdy, často sú spôsobené značné materiálové škody a ohrozené sú životy obyvateľov. Preto je dôležité chrániť ľudí i majetok pred týmto živlom úpravami tokov a inou protipovodňovou ochranou.

Vodné toky Branisko, Žehrica a Margecianka nemajú dostatočnú kapacitu na odvedenie Q_{100} ročnej veľkej vody. V zmysle vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z. je vodný tok Žehrica zaradený v zozname vodohospodársky významných vodných tokov. Na tokoch, ktoré pretekajú k.ú. Žehra nebolo zatiaľ v zmysle § 46 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) orgánom štátnej vodnej správy vyhlásené inundačné územie. Do doby určenia inundačného územia sa vychádza z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami. Za dostupné podklady sa považujú informácie o zaplavenom území z minulých povodní. Obec nezaznamenala v posledných rokoch žiadne záplavy, nebola vymedzená pravdepodobná hranica územia ohrozeného povodňami.

Vlastnosti pôdy hrajú kľúčovú úlohu v určovaní odtoku vody a jej zadržiavaní v lesných stanovištiach. Lesy pomáhajú uchovávaní vody a zmenšovaniu špičiek prietokov počas prívodových dažďov, avšak hospodárske postupy ako holoruby a ťažká technika znižujú ich efektívnosť. Odporúčame množstvo praktík pre lesné hospodárstvo ako: ťažbové metódy s malým vplyvom, vyhýbať sa holorubom, odvodňovacím systémom a rozširovaní lesnej cestnej siete. Hlbší pohľad na vplyv činnosti na infiltračné vlastnosti pôdy ja potrebný pri plánovaní lesníckych aktivít a ochrane pred povodňami.

Retenčné možnosti úprav v krajine a technických opatrení treba porovnávať s údajmi o pravdepodobných úhrnoch zrážok a ich intenzite na danom území. V podmienkach menej priepustných území, kde je hlavným mechanizmom tvorby odtoku povrchový odtok spôsobený prekročením infiltračnej kapacity pôdy, treba dbať na to, aby opatrenia vykonané na zvýšenie infiltračnej kapacity nespôsobili narušenie povrchu pôdy. Môže to spôsobiť zvýšenú eróziu a vytváranie hustejšej siete malých tokov, ktoré spôsobia zrýchlený odtok. Opatrenia v oblastiach, ktoré sú blízke stavu nasýtenia (napríklad v blízkosti tokov), sa musia realizovať tak, aby nepodporovali ich rýchlejšie nasýtenie a vytváranie povrchového odtoku. Okrem zadržiavania vody treba zvážiť využitie brehovej vegetácie, ktorá prostredníctvom evapotranspirácie znižuje vlhkosť pôdy. V ÚPN-O Žehra preto navrhujeme aj revitalizáciu brehových porastov a zveľadenie biocentier a biokoridorov, vrátane doplnenia výsadby alejí pozdĺž miestnych a poľných ciest.

V malých povodiach alebo na svahoch, kde má dominantný vplyv podpovrchový odtok, treba vziať do úvahy skutočnosť, že za určitých podmienok môže aj relatívne malé množstvo zrážok spôsobiť prekročenie kritickej hodnoty a odtok niekoľkonásobne väčšieho množstva vody podpovrchovým odtokom. Na rozdiel od technických opatrení, ktorých účinok vieme s určitou presnosťou vypočítať, účinok netechnických opatrení môže byť v rôznych podmienkach rôzny, dokonca aj negatívny (napr. zvýšené nebezpečenstvo výskytu zosunov pri zamokrení svahov). V severnej časti kat. územia obce preto rešpektujeme zosuvné územie spôsobené hydrogeologickými vplyvmi. Opatrenia v malých povodiach preto vyžadujú individuálny prístup

Energetika a energetické zariadenia

Zásobovanie elektrickou energiou

Elektrická energia sa k ES110/22kV Kropachy prenáša elektrickými vedeniami 110 kV z uzlov nadradenej sústavy: Lemešany a Spišská Nová Ves.

TAB. č. 5 Zdroje z nadradenej sústavy, z elektrických staníc VVN

Okres	Názov, miesto	Napätie (kV)	Inštalovaný výkon (MVA)	Poznámka č. vedení
KE okolie	ES Lemešany	400/220 220/110/10,5	500 2x220	6715, 6809
SNV	ES SNV	400/110	2x250	6726,6785

Žehra je zásobovaná elektrickou energiou z primárneho 22 kV vzdušného vedenia č. 202 z ES 110/22 kV Kropachy. Vedenie vychádza z rozvodne 110/22 kV Kropachy s výkonom 2 x 40 MVA umiestnenej v priemyselnom areáli na severnom okraji mesta. Všetky vedenia sú vonkajšie na stĺpoch a stožiaroch.

Napájanie samotného sídla je realizované 22 kV vzdušnou prípojkou prostredníctvom piatich 22/0,4 kV distribučných trafostaníc v správe VSE, zásobujúcich súčasnú bytovú, podnikateľskú aj občiansku zástavbu. Nainštalovaný transformačný výkon pre obec Žehra v súčasnosti je 1710 kVA.

Dodávka elektrickej energie pre jednotlivých odberateľov v sídle je vykonávaná verejným NN vzdušným rozvodom AIFe 6 na strešníkoch, betónových a v menšej miere aj drevených stožiaroch. Vedenie tvorí zokruhovanú sieť s výbežkami pre vzdialenejšie lokality obce. Sieť NN je potrebné v niektorých častiach rekonštruovať. Verejné osvetlenie tvoria výbojkové svietidlá na pouličných osvetľovacích, sadových osvetľovacích stožiaroch, na stĺpoch sekundárnej siete a ramienkových svietidlách upevnených na priečelí budov. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AIFe 6 – 25 mm², ako fáza verejného osvetlenia sekundárnej siete NN. Ovládanie verejného osvetlenia je spínacími hodinami zo skriň verejného osvetlenia. Najväčším odberateľom je obyvateľstvo, využívajúce energiu pre svetlo a domáce spotrebiče. Plynofikácia mesta podstatne znížila zaťaženie siete najmä zo strany odberateľov z radov obyvateľstva.

Transformátory TS1 až TS6 sú prevádzkované energetickým podnikom a v súčasnosti je stav napäťových pomerov v obci pomerne vyhovujúci. Pre novonavrhovanú výstavbu RD predpokladáme, že bude potrebné časom vykonať výstavbu zahusťovacích (cca 1) trafostanica.

Predchádzajúci prehľad ukazuje stabilizáciu odberov na distribučných trafostaniciach s tendenciou mierneho medzoročného nárastu.

Využívaná je elektrická energia okrem svietenia aj v miernom zastúpení aj na varenie a vykurovanie. Vysoká spotreba el. energie klesla po realizácii plynofikácie obce.

TAB. č. 6 Elektrické stanice (transformovne) VVN/VN

Názov lokality a miesto	kV	Celk. inšt. výkon v MVA	Správca	Poznámka
ES Kropachy	110/22	2x40	VEZ RZ SNV	-

TAB. č. 7 Vzdušné vedenie VVN

Názov trasy od-do	kV	Číslo vedenia	Správca	Prevedenie jednod., dvojité (J,D)	Poznámka
SNV - Kropachy	22	202	VEZ RZ SNV	J	-

TAB. č. 8 Zoznam 22 kV/0,4 kV DTS – obec Žehra

Označenie TS	Inšt. výkon v kVA	Napáj. 22 kV vedenie	Rok výstavby	Poznámka
			Správca	
TS ₁	400	202	VSD, a.s. KE	-
TS ₂	160	202	VSD, a.s. KE	-

TS ₃	250	202	VSD, a.s. KE	-
TS ₄	250	202	VSD, a.s. KE	-
TS ₅	400	202	VSD, a.s. KE	-
TS ₆	250	202	VSD, a.s. KE	-
SPOLU	1 710	202	VSD, a.s. KE	-

TAB. č. 9 Zoznam 22 kV/0,4 kV DTS – cudzie

Označenie TS	Inšt. výkon v kVA	Napáj. 22 kV vedenie	Rok výstavby	Poznámka
			Správca	
TS _C	630	202	VSD, a.s. KE	VO
TS _{HD}	100	202	VSD, a.s. KE	VO

Ročná spotreba el. energie je 3 173 409 kWh.

➤ Návrh

Odber elektrickej energie sa bude skladať z časti pre RD a pre potreby občianskej vybavenosti. Pre zabezpečenie súčasnej požadovanej potreby elektrickej energie a pre uvažovaný rozvoj sídla navrhujeme :

rekonštruovať časť NN vedenia v obci (podľa predpokladov VSE, Východoslovenská energetika a.s. Košice)

vybudovať vonkajšiu sekundárnu sieť káblovým vedením v zmysle urbanistického návrhu.

Bilancia celkového elektrického výkonu pre bytový fond a nebytový fond sú vypočítané v zmysle zásad pre navrhovanie distribučných sietí VN a NN podľa metodiky Pravidiel pre elektrizačnú sústavu číslo 2, článok 4.2.1.1 vydanú SEP v roku 1983 a dodatku P1 z roku 1990.

Kategória	Merné zaťaženie Sb /kVA/b.j./	
	Vývod NN	DTS vn/nn
A	1,7	1,5
B1	2,4	2,0
B2	5,2	5,0
C1	10,0	9,0
C2	14,5	14,5

Príkon podľa jednotlivých kategórií:

kategória A – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA

kategória B1 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA

kategória B2 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody

kategória C1 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody + elektrické vykurovanie zmiešané priamotopné a akumulčné

kategória C2 – elektrická energia na osvetlenie a domáce spotrebiče do 3,5 kVA + príprava pokrmov elektrickými spotrebičmi nad 3,5 kVA + elektrický ohrev teplej úžitkovej vody + elektrické vykurovanie zmiešané priamotopné a akumulčné + elektrické vykurovanie akumulčné

Potreba elektrickej energie – pre navrhované lokality - Dreveník 232 bytov, Žehra 12 bytov, Hodkovce 7 bytov,

Riešený počet 251 bytov je v zmysle STN 332130 článok 4.1 rozdelený podľa kategórie bytového odberu nasledovne:

Kategória	Podiel bytov %	Počet bytov	Merné zaťaženie Sb /kVA/b.j./		Celkový príkon kVA DTS
			Vývod NN	DTS vn/nn	
A	80	201	1,7	1,5	302,0
B1	0	0	2,4	2,0	0,0
B2	20	50	5,2	5,0	250,0
C1	0	0	10,0	9,0	0,0
C2	0	0	14,5	14,5	0,0
SPOLU					552,0

Potreba elektrickej energie pre vybavenosť sa podieľa na maxime zaťaženia obytného súboru asi 20 % v špičke u kategórií A a B1, u kategórie B2 asi 30 % a u kategórie C1 asi 40 %. V zmysle uvedeného merné zaťaženie v jednotlivých kategóriách (bj + vyb.) bude nasledovné :

Kategória	Podiel bytov %	Počet bytov	Merné zaťaženie Sb /kVA/b.j./		Celkový príkon kVA DTS
			Vývod NN	DTS vn/nn	
A	80	201	1,7	1,8	362,0
B1	0	0	2,4	2,4	0,0
B2	20	50	5,2	6,5	325,5
C1	0	0	10,0	12,6	12,6
C2	0	0	14,5	14,5	0,0
SPOLU					687,0

Výpočet počtu transformátorov

DTS sú navrhnuté s transformátormi od 160 kVA až 630 kVA, podľa výpočtového zaťaženia vo funkčno-priestorovom celku, pre pokrytie nárastu potreby el. energie. Pre zabezpečenie potrebného výkonu v sieti, pri výpadku časti transformátorov, sa výpočtové zaťaženie upraví koeficientom prídavného zaťaženia $Z_p = 1,3$.

Potrebný počet transformátorov je daný zjednodušeným vzťahom :

$$n_T = (P_{POS} \times Z_p) : S_{Th}$$

P_{POS} – výpočtové zaťaženie obytného súboru

Z_p - koeficient prídavného zaťaženia

S_{Th} - hospodárna jednotka DTS do 250 kVA

Počet transformátorov pre návrhové obdobie :

$$n_{T-NO} = (687,0 \text{ kVA} \times 1,3) : 630 = 1,42 = 1 \text{ ks}$$

Je potrebných 1,42 ks, teda 1 trafostanica - 1x o výkone 630 kVA. V súčasnosti je v prevádzke pre obec šesť DTS s celkovým inštalovaným výkonom 1710 kVA.

Odber elektrickej energie sa skladá z potrieb rodinných domov, občianskej vybavenosti a podnikateľských aktivít. Súčasný nainštalovaný výkon nebude vyhovovať pre výhľadové potreby elektrickej energie.

Pre zabezpečenie pokrytia nehnuteľností el. energiou v navrhovaných lokalitách navrhuje:

výbudovať novú kioskovú trafostanicu TS₀₇, a osadiť trafom o výkone min. 630 kVA;

vybudovať vzdušnú 22 kV VN prípojku k TS₀₇;
trafostanicu č. TS₀₅ - rekonštruovať a osadiť trafom o výkone min. 630 kVA do ukončenia doby výstavby nových nehnuteľností;
trafostanicu č. TS₀₆ - rekonštruovať a osadiť trafom o výkone min. 630 kVA do ukončenia doby výstavby nových nehnuteľností;
vybudovať rozvod NN siete káblovým vedením AYKY 3x150+70 mm²;
NN sieť prepojiť na jestvujúcu NN sieť v obci;
Vonkajšie osvetlenie pre navrhované lokality je navrhnuté osvetľovacími ohranenými kužeľovými stožiarimi OSK 76/70/3 na ktoré sú osadené výložníky VJ – C s vyložením 1 m s typovými svietidlami osadenými vysokotlakovou sodíkovou výbojkou 70 W.
uvedené elektroenergetické rozvodné zariadenia budú zaradené ako verejnoprospešné stavby;

Z analýzy jestvujúceho stavu energetických zariadení, kapacít a prenosových možností vyplýva, že súčasný stav prevádzkovej VN a NN siete v riešenom území je nepostačujúci pre uvažovaný urbanistický rozvoj s intenzifikáciou výstavby a ďalšie požiadavky na potrebný elektrický príkon bude možné riešiť len vybudovaním (rekonštrukciou) stávajúcich energetických zariadení a to v oboch napäťových úrovniach VN a NN siete. V lokalitách prieluk pre navrhovanú zástavbu rodinných domov je zásobovanie elektrickou energiou riešené z jestvujúcich trafostaníc NN sekundárnymi prípojkami z rekonštruovanej a rozšírenej NN sekundárnej siete. V prípade potreby sa zvýšia výkony jestvujúcich trafostaníc až na výkon 630 kVA s výmenou NN rozvádzačov trafostaníc. Územný plán navrhuje zvýšiť kapacitu jestvujúcej transformačnej stanice v zmysle navrhovanej urbanizácie územia, ako aj pripravovaných investičných akcií správcu a prevádzkovateľa.

Na záver je potrebné podotknúť, že vzhľadom na značné časové rozpätie od začiatku výstavby do plánovaného ukončenia, bude potrebné prezentované výpočty priebežne aktualizovať a rovnako prispôbiť aj postupnosť úprav el. siete podľa skutočného postupu výstavby nových RD a podľa meraní zisteného reálneho nárastu maximálneho súdobého príkonu obce.

Ochranné pásma :

Zákon 251/2012 Z.z. §43 ,o energetike a o zmene niektorých zákonov z 31.7.2012 stanovuje:

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku. Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča.

Táto vzdialenosť je pri napätí:

a) od 1 kV do 35 kV vrátane

- 1.pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
- 2.pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
3. pre zavesené káblové vedenie 1 m,

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je

a) 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,

Podrobná špecifikácia činností zakázaných v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného (podzemného) elektrického vedenia a nad (pod) týmto elektrickým vedením - vid' § 36 uvedeného zákona. Výnimky z ochranných pásiem môže v odôvodnených prípadoch povoliť stavebný úrad na základe stanoviska prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy. ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu.

V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané zriaďovať stavby a konštrukcie, pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m. Vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia je možné porasty pestovať do takej výšky, aby sa pri páde nemohli dotknúť vodiča elektrického vedenia, uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky, vykonávať iné činnosti, pri ktorých by mohla byť ohrozená bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť elektrické vedenie alebo ohroziť bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky.

Zásobovanie teplom

V riešenom sídle je odber a dodávka tepla len z lokálnych tepelných zariadení na báze spaľovania plyných palív a v malej miere elektrickou energiou. V riešenej obci sa nenachádza žiadny systém CZT. Centrálné zásobovanie teplom na báze plyných palív sa nachádza len v časti OV. Výhľadovo sa aj súčasný decentralizovaný spôsob prípravy tepla a TÚV zachová.

Plynifikácia obce veľkou mierou prispela k doriešeniu situácie v zásobovaní teplom. Po komplexnej plynifikácii obce došlo k úplnej zmene používaných tuhých palív v prospech ušľachtilých palív čo je nesporne prínosom v prospech zlepšenia ŽP.

Súčasný stav v zásobovaní teplom navrhujeme ponechať. Predpokladáme komplexnú zmenu štruktúry používaných palív v prospech ušľachtilých palív. Vykurovanie novonavrhovaných objektov OV, poľnohospodárstva, podnikateľských aktivít je na báze spaľovania zemného plynu. Jednotlivé odbery pri rozširovaných objektoch budú kryté z rezerv vlastných kotolní, prípadne ich rozšírením a zväčšením ich kapacity.

➤ Návrh

Súčasný stav v zásobovaní teplom navrhujeme ponechať. Predpokladáme celkovú zmenu štruktúry používaných palív v prospech ušľachtilých palív. Väčšina objektov OV, poľnohospodárstva a nových podnikateľských subjektov bude na báze spaľovania zemného plynu. Jednotlivé odbery pri rozširovaných objektoch budú kryté z rezerv vlastných kotolní, prípadne ich rozšírením a zväčšením ich kapacity.

Celkovú spotrebu tepla pre ÚK a prípravu TÚV do roku 2030 stanovujeme pre vonkajšiu tepelnú oblasť – 18 °C s tepelným príkonom 9,045 kW (t)/ b.j. u BD a 10,7 kW (t)/ b.j. u RD. Pre vybavenosť budeme uvažovať s potrebou 20 % z potrieb pre byty všeobecne.

Bilancia potreby tepla

Pre prírastok 251 b.j. do roku 2030 v RD, tepelný príkon bude:

$$Q_{B\ RD} = 251 \times 10,7 = 2685,70 \text{ kW (t)}$$

$$Q_{VYB} = 2685,70 \times 0,2 = 537,14 \text{ kW (t)}$$

$$Q_{SPOLU} = = 3222,84 \text{ kW (t)}$$

Ročná potreba tepla :

- Bytový fond	-	3,6 x 2685,70 x 2 000 =	19,34 TJ/rok
- Vybavenosť sídla	-	3,6 x 537,14 x 1 600 =	3,09 TJ/rok
- Spolu Q_{ROK}	-	=	22,43 TJ/rok

Súčasný stav v zásobovaní teplom navrhujeme ponechať. Predpokladáme komplexnú zmenu štruktúry používaných palív v prospech ušľachtilých palív. Vykurovanie novonavrhovaných objektov OV, podnikateľských aktivít bude prevažne na báze spaľovania zemného plynu.

Výstavba prípadných nových kotolní, resp. rekonštrukcia existujúcich kotolní je v časovom súlade s termínmi realizácie príslušných objektov, resp. nábeh na využívanie plnej kapacity kotolne je odvislé od ukončenia príslušného objektu.

Zásobovanie plynom

Obec Žehra je plynofikovaná. Regulačná stanica nachádzajúca sa v obci je spoločná pre obec Žehra aj Granč – Petrovce. RS v Žehre je napojená VTL plynovodnou prípojkou DN 80 z VTL plynovodu pre mesto Spišské Podhradie. Mesto Spišské Podhradie je napojené z VTL plynovodu Drienovská Nová Ves – Tatranská Štrba DN 300, PN 40.

Od regulačnej stanice je obec pripojená cez STL plynovody o tlakovej hladine 300 kPa. Miestna sieť je STL plynovod. Uvedený stav bude vyhovujúci i pre návrhové obdobie, z ktorého sa bude odvíjať i plynifikácia pre novonavrhované objekty RD, OV a podnikateľské subjekty v obci.

TAB. č. 11 Prehľad existujúcich regulačných staníc (RS) VTL/STL

Por.č.	Lokalizácia RS	Výkon (m ³ /h)	Typ	Správca	Poznámka
1	RS v obci Žehra pozemok č 458	1 500	RS 1500/2/1/440	SPP Bratislava, región Východ, Lokálne centrum Poprad	-

➤ Návrh

Štruktúra spotreby plynu

251 bytov v RD

Štruktúra spotreby plynu v RD

Hod. a ročná potreba plynu	Nm ³ /hod	tis. m ³ /rok
Príprava jedál – varenie	0,15 x 251 x 0,9 = 33,9	150x 251x0,9 = 33,9
Príprava TUV	0,20 x 251 x 0,9 = 45,2	400x 251x0,9 = 90,4
Vykurovanie domov (RD)	1,15 x 251 x 0,9 = 259,8	3850x251x0,9 = 869,7
Spolu RD:	1,50 x 251 x 0,9 = 338,9	4400x251x0,9 = 994,0
Ostatní odberatelia	25,0 m ³ /h	75,0 tis. m ³ /rok
Obec Žehra - návrh r.2030	363,9 m ³ /h	1069,0 tis. m ³ /rok

Pre stanovenie odberu množstva plynu boli použité platné Smernice GR SPP, ako aj údaje OcÚ Žehra.

Miestne plynovody sú navrhované tak, aby boli schopné zabezpečiť dodávku plynu aj pri zvýšenom náraste spotreby než je uvažovaný.

Do r. 2030 ukončí sa plynifikácia všetkých domácností, všetkých MO. V novonavrhovaných častiach RD i pre plochy urbanistickej rezervy vybudovať STL rozvod plynu v nadväznosti na jestvujúci rozvod s domovými prípojkami a regulátormi plynu STL/NTL. Z titulu predpokladaného nárastu spotreby plynu o 363,9 m³ v obci Žehra, nebude pravdepodobne postačovať výkon regulačnej stanice v obci Žehra RS 1500, ktorá slúži pre zásobovanie strednotlakovej distribučnej siete obcí Žehra aj Granč – Petrovce. Pre bezproblémové zásobovanie uvedených obcí zemným plynom navrhujeme RS 1500 v obci Žehra navýšiť na kapacitu 2000 Nm³/hod.

Dodržať ochranné pásma v zmysle Energetického zák. 251/2012 Z.z. Pri všetkých prácach na plynovodoch je nutné dodržať Zákon č. 124 Národnej rady SR o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení zákona č. 309/2007 Z.z. Taktiež je nutné, aby bola dodržaná Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 718/2002 Z.z. o zaistení bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a technických zariadení. Pri vedení potrubia v zemi musia byť dodržané minimálne vzdialenosti od podzemných inžinierskych sietí a podzemných objektov v zmysle STN 73 6005.

Zemný plyn sa bude využívať pre potreby vykurovania, varenia a prípravu TUV. Pri riešení dodržať ustanovenia STN 386413, 386415, 386441, 42, 43 ; STN 733050, 73. Plynové rozvody budú uložené v navrhovaných komunikáciách v súbehu s vodovodom a kanalizáciou v minimálnej hĺbke 1,0 m. Pre jednotlivé pozemky budú zriadené odbočky - prípojky po hranicu pozemku, kde budú riešené merania a regulácia k jednotlivým rodinným domom. Plynovody a prípojky uložené v zemi musia byť označené žltou výstražnou fóliou presahujúcou potrubie najmenej o 5 cm po oboch stranách a signalizačným vodičom.

Spresenie bilančných nárokov na odber zemného plynu bude predmetom prípravnej a projektovej dokumentácie jednotlivých stavieb na základe individuálnych potrieb jednotlivých investorov. Rast potreby plynu v jednotlivých rokoch nie je možné v tomto štádiu prípravy presne stanoviť. Je predpoklad, že zvyšovanie odberu plynu bude prebiehať po etapách.

Ochranné pásma a bezpečnostné pásma

Zákon 251/2012 Z.z. §79,80 ,o energetike a o zmene niektorých zákonov s účinnosťou od 31.7.2012 stanovuje ochranné pásma a bezpečnostné pásma. Ochranné pásma sa zriaďujú na ochranu plynárenských zariadení a priamych plynovodov.

Ochranné pásmo na účely tohto zákona je priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je

- a) 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- e) 1m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prev. tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- f) 8 m pre technologické objekty.

Technologické objekty na účely zákona sú regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly, zariadenia protikoróznej ochrany a telekomunikačné zariadenia.

Bezpečnostné pásma

Bezpečnostné pásmo je určené na zabránenie porúch alebo havárií na plynárenských zariadeniach alebo na zmiernenie ich dopadov a na ochranu života, zdravia a majetku osôb.

Bezpečnostným pásmom na účely tohto zákona sa rozumie priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského

zariadenia meraný kolmo na os alebo na pôdorys. Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je

a) 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,

b) pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, bezpečnostné pásma určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete.

Vzdialenosti vedenia od ostatných inž. sietí pri súbehu aj pri križovaní podľa STN 73 6005

Telekomunikácie

a/ Telefonizácia

Obec je súčasťou centra sieťovej infraštruktúry východ. V obci je digitálna ústredňa, ktorá vyhovuje i výhľadovo. Okrajové časti miestnych rozvodov sú tvorené vzdušným vedením na drevených podperných stĺpoch. Domové prípojky sú realizované obdobne vzdušným vedením. Nakoľko ST, a.s. sa riadi výhradne situáciou trhu, ďalší rozvoj telefonizácie bude závisieť od záujmu o tento druh služby v danej lokalite. Rozsah telekomunikačného spojenia a jeho zariadení je stanovený súčasným inštalovaným stavom v obci. Miestne rozvody sú riešené kombinovane t.j. úložnými i vzdušnými vedeniami do všetkých ulíc obce. Domové prípojky sú realizované obdobne vzdušným, resp. káblovým vedením. Údaje o stave kapacity ústredne, jej obsadenie, stav miestnej i diaľkovej siete tvoria predmet obchodného tajomstva správcu siete ST a.s., nie je možné údaje publikovať na výslovnú žiadosť prevádzkovateľa.

Telefónnu sieť v novonavrhovaných lokalitách sústrediť do jedného sústredovacieho bodu s umiestnením na pozemku cca 4 m² s prístupom z verejnej komunikácie.

Bilancia potreby HTS

Postupnú kabelizáciu a novorealizované siete treba realizovať úložnými kábelmi s vazelínovou zábranou proti vlhkosti typu TCEPKPFLE. Trasy sa navrhujú s ohľadom na ostatné inžinierske siete v zmysle platnej priestorovej normy

Bytové stanice sú dimenzované na navrhnutú telefonizáciu, t.j. 1-1,5 párov na byt + zariadenia občianskej vybavenosti a pri nebytových staniaciach podľa požiadaviek zákazníkov 2 násobok dopytu v čase prípravy výstavby telefónnej siete.

V obci je zriadená zosilňovacia stanica mobilného operátora.

b/ Rozhlas a televízia

Obecný rozhlas s centrálou na Obecnom úrade je prevedený vzdušne na konzolách. Stožiare sú oceľové do výšky 7,5 m nad zemou. Reprodukory prevažne 6 a 12 W sú rozmiestnené tak, aby nevznikali zázneje.

Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskoistkami. Z hľadiska funkčnosti v súčasnosti plne vyhovuje. Územie je pokryté TV signálom domácich programov STV aj signálom komerčných TV staníc. Príjem je domovými anténami jednotlivých koncesionárov. Sporadicky sa vyskytujú i antény satelitného príjmu.

➤ Návrh

dobudovať jestvujúcu miestnu sieť na uvažovanú kapacitu HTS s 10 % káblovou rezervou

presmerovať časť vonkajšieho telefónneho rozvodu a prispôsobiť podľa požiadaviek navrhovanej bytovej výstavby

jestvujúca telefónna sieť je realizovaná v prevažnej miere vzdušným vedením, čo je nevyhovujúce. Musí sa uvažovať s ich rekonštrukciou a rozšírením na rozvody káblové, uložené v zemi.

v rámci výstavby ďalšej etapy lokality Na árende zrušiť jestvujúcu trasu podzemného káblového vedenia a presmerovať v zmysle návrhu - vid' grafickú časť;

Bilancia potreby HTS :

Postupnú kabelizáciu a novorealizované siete treba realizovať úložnými kábelmi s vazelínovou zábranou proti vlhkosti typu TCEPKPFLE. Trasy sa navrhujú s ohľadom na ostatné inžinierske siete v zmysle platnej priestorovej normy. Bytové stanice sú dimenzované na navrhnutú telefonizáciu, t.j. 1-1,5 párov na byt + zariadenia občianskej vybavenosti a pri nebytových staniciach podľa požiadaviek zákazníkov 2 až 3 násobok dopytu v čase prípravy výstavby telefónnej siete.

Bilancia potreby HTS - potreba prípojok v sídle k roku 2030 :

251 bytov v RD (30 % z celkového počtu RD)

Pre 251 bytových jednotiek	75 HTS
vybavenosť 10 % z bytového fondu	8 HTS
Priemysel, podnikat. subjekty,	3 HTS
poľnohospodárstvo	0 HTS
urbanistická rezerva	2 HTS
C e l k o m	88 HTS

Do roku 2030 navrhujeme:

dobudovať jestvujúcu miestnu sieť na uvažovanú kapacitu HTS;

presmerovať časť vonkajšieho telefónneho rozvodu a prispôbiť podľa požiadaviek novonavrhovanej bytovej výstavby;

jestvujúca telefónna sieť je realizovaná v prevažnej miere nevyhovujúcim vzdušným vedením, treba uvažovať s jej rekonštrukciou a rozšírením na rozvody káblové, uložené v zemi;

v prípade kabelizácie telefónneho rozvodu súbežne ukladať vodiče pre rozvod káblovej televízie. Podľa požiadaviek obce a odporúčenia Slov. telekomunikácií prehodnotiť potrebu VTA v obci.

➤ Návrh riešenia :

Nové trasy navrhovať s prihliadnutím na ostatné inžinierske siete v súlade platnej priestorovej normy. Telefónnu sieť v danej lokalite riešiť priamo do domov respektíve bytoviek. Bytové stanice dimenzovať na navrhovanú telefonizáciu t.j. 2 páry na byt. Pri nebytových staniciach telefónnu sieť dimenzovať podľa požiadaviek zákazníkov a to 2 až 3 – násobok dopytu v čase jej prípravy. Telefónne káble navrhovať ako úložné s vazelínovou zábranou proti vlhkosti – typu TCEPKPFLE s priemerom žíl podľa útlmového plánu. Konkrétne údaje o súčasnom stave kapacít ATÚ sú predmetom obchodného tajomstva Telekom.

v prípade požiadavky napojenia lokality, resp. objektu, na VSST (verejná sieť ST) je potrebné si vyžiadať o určenie bodu napojenia;

dodržať platné predpisy podľa STN 73 6005 pre priestorovú úpravu vedení v plnom rozsahu;

Pevná sieť

Prevažnú časť pevnej telefónnej siete na území obce Žehra prevádzkuje Slovak Telekom. Pre územie sídelného útvaru Žehra telefonizácia je zabezpečovaná spojovacou technológiou – analógovou i digitálnou. Napojenie novo navrhovaných lokalít pre ďalšiu výstavbu v rámci sídelného útvaru obce bude zabezpečované z existujúcich rezerv mts v danej oblasti, alebo novou výstavbou telefónnej siete. TLF sieť je vybudovaná temer na celom záujmovom území. MTS je zriadená prevažne vzdušným nadzemným vedením, v niektorých častiach je MTS vybudovaná zemnou úložnou kabelážou.

V obci je z hľadiska zlepšenia miestnej informovanosti občanov vybudovaná oznamovacia sieť miestneho rozhlasu. Tato sieť je napájaná z rozhlasovej ústredne (RÚ), ktorá je zriadená v priestoroch Obecného úradu. Oznamovacia sieť MR je vybudovaná nadzemným drôtovým vedením po stĺpových stožiaroch a múrových konzolách. Technicky stav tejto siete je dobrý. Na určených stožiaroch sú zabudované reproduktory MR pre ozvučenie lokality. Do budúceho obdobia je potrebné počítať s opravami niektorých častí tejto siete.

➤ **Návrh riešenia :**

Návrh riešenia: v miestach novonavrhovanej zástavby v prípade potreby osadiť ďalšie reproduktory a rozvody obecnej káblovej televízie.

Mobilná telefónna sieť

Na území Slovenskej republiky bezdrôtové telefónne spojenie v súčasnosti zabezpečujú operátori Orange, Telekom, O₂ a 4ka.. V prípade nutnosti zriaďovania nových zosilňovacích staníc, zriaďovateľ prerokováva záväzné zásady s užívateľom miesta osadenia tejto stanice, v rámci stavebného konania.

Príjem a prenos TV signálu

Príjem TV signálu je veľmi dobrý v prevažnej časti obce. Nekvalitný je len u objektov, ktoré sú v tieni vyšších objektov, prípadne členitého terénu. Z týchto dôvodov je výhodný televízny káblový rozvod –TKR. Optická primárna sieť TKR umožňuje prenášať viacero televíznych a rozhlasových kanálov. Prostredníctvom primárnej a sekundárnej siete bude TV signál rozvedený do jednotlivých lokalít. Možnosť rozvodu by sa dal zabezpečiť v strešných a pôjdových priestoroch bez rušivého zásahu do pamiatkovo chránených objektov. Pre pokrytie novo navrhovaných lokalít TKR, budú slúžiť HTS , z ktorých sa zrealizuje ich napojenie.

A.2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Zásady funkčného, hlavne hospodárskeho a rekreačného využitia územia vo vzťahu k ekologickej únosnosti územia.

Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.

Navrhovaná koncepcia rozvoja jednotlivých funkčných zón je prvým predpokladom skvalitňovania životného prostredia v obci. Dôsledná segregácia plôch bývania, výroby a významných koridorov dopravy pri doplnení plôch zelene a technickej infraštruktúry, vytvárajú reálne predpoklady harmonizovaného prostredia v rámci zastavaného územia obce. V širšom krajinnom kontexte dôležitú úlohu zohráva ekostabilita územia ako celku. Súčasná krajinná štruktúra južných dvoch tretín územia je vcelku stabilná a ide skôr o udržanie tohto stavu. Katastrálne územie je v tejto časti zväčša zalesnené. Výsadba je odporúčaná a sčasti už aj realizovaná v severnej tretine popri vodných tokoch a poľných cestách. V katastrálnom území je evidovaný dobývací priestor, už nie je využívaný.

Z hľadiska cestovného ruchu je potrebné zosúladiť záujmy ochrany prírody so záujmami cestovného ruchu. Tento problém sa dotýka najmä územia Volovských vrchov v Slovenskom rudohorí a jeho okrajových častí. Pri citlivom rozložení aktivít v území je možné akceptovať tieto aktivity v území.

Stavebný rozvoj obce sa sústreďuje hlavne v okrajových polohách súčasnej zástavby.

Návrh opatrení na elimináciu alebo obmedzenie stresových prvkov v krajine.

Na zabezpečenie ekologickej stability a zvýšenia biodiverzity je potrebné vytvárať osobitné podmienky len vo východnej časti katastra. Prirodzené pasienky je potrebné udržiavať v doterajšom stave, resp. zabezpečiť intenzívnejšie využívanie niektorých plôch kvôli primeranému odstraňovaniu biomasy, ako aj odstraňovanie náletových drevín. Pre územie treba spracovať návrh agroenvironmentálneho plánu a zabezpečiť jeho dodržiavanie.

- Opatrenia na ochranu prírodných a kultúrno-historických zdrojov

Vyššie uvedené opatrenia sa týkajú aj ochrany najkvalitnejších poľnohospodárskych pôd, čo je v súčasnosti často zamieňané za ich čo najintenzívnejšie využitie.

- Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva.

V tejto oblasti je potrebné uskutočniť niektoré opatrenia technického charakteru (vybudovanie a dobudovanie infraštruktúry, zlepšovanie a skvalitňovanie využívania jestvujúcich energetických zdrojov), aby nedochádzalo k znečisťovaniu a znehodnocovaniu prírodných zdrojov, ktoré súvisia s ľudským zdravím. Niektoré vplyvy je však možné eliminovať relatívne nenáročnými opatreniami, ako je výsadba zelene (okolo areálu poľnohospodárskej výroby, poľných hnojísk, okolo ciest).

Osobitnú pozornosť treba venovať nelegálnym skládkam odpadu. S touto problematikou súvisí aj návrh využitia zázemia obce pre rekreáciu, turistiku a agroturistiku.

- Opatrenia na zachovanie a udržiavanie vegetácie v sídlach

Pre zachovanie, udržiavanie a zvýšenie drevinovej vegetácie v obci treba spracovať samostatný generel. Pri ostatných typoch vegetácie je potrebné zabezpečiť ich bežné využívanie, obhospodarovanie a udržiavanie, čím sa zabezpečí zamedzenie zaburinenia plôch a rozširovanie nepôvodných invázných druhov v prirodzených spoločenstvách v okolitej krajine.

- Opatrenia na zmiernenie pôsobenia stresových javov

Tieto sú naznačené v predchádzajúcich typoch opatrení a zväčša vyžadujú samostatnú dokumentáciu, ktorá nie je predmetom tohto materiálu a územného plánu, hlavne navrhovaný agroenvironmentálny plán.

- Opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímanej krajiny

Tieto opatrenia sú sčasti zahrnuté v predchádzajúcich návrhoch, v podstate však nie je potrebné vytvárať osobitné opatrenia. Výraznejšia potreba sa prejavuje v oblasti odstraňovania náletových drevín na niektorých častiach pasienkov, čím by sa zvýraznila pôvodná štruktúra medzí a zlepšilo by sa hospodárske využitie plôch pasienkov.

Zložky životného prostredia

V území boli zistené prírodné stresové (geodynamické) javy nad rámec bežných prejavov v krajine najmä v západnej, krasovej časti, severná časť je z geodynamického hľadiska stabilná. V celom území sú početné viac-menej rozsiahle erózne strže v korytách potokov najmä v ich horných častiach, výraznými geodynamickými javmi je poznamenané celé územie travertínových kôp. Aktuálna vodná erózia pôdy je s ohľadom na dĺžku a sklon svahov slabá až stredne silná, na celom východnom okraji a v JV časti katastra stredne silná, silná až veľmi silná.

Antropogénne podmienené stresové javy sú líniového a plošného charakteru. Z líniových prvkov je v území niekoľko vetiev 22 kV vedenia. Územím prechádzajú štátne cesty II. a III. triedy a miestne komunikácie v obci.

Radónové riziko je nízke až stredné.

Významným negatívnym prvkom v území sú početné rozsiahle nelegálne skládky odpadu, situované v prírodnom prostredí na okrajoch obce.

Voda

Podzemné vody na území katastra podľa požiadaviek technológie na úpravu pitnej vody nevyžadujú jednostupňovú úpravu. Úroveň znečistenia podzemných vôd prevažnej časti územia je nízka ($0,1 - 1,0 C_d$). Stupeň znečistenia riečnych sedimentov je v SZ časti územia žiaden až nízky ($0,0$ až $0,0 - 0,5 C_d$), vo zvyšnej časti územia prechádza do stupňa $0,5 - 1,0 C_d$.

Ovzdušie

Zo sekundárnych stresových javov sa v nedávnej minulosti uplatňovalo najmä znečistenie ovzdušia z priemyselných oblastí Rudnianska a Krompáča. Oblasť katastra bola dlhodobo vystavená koncentráciám SO_2 v rozpätí $15 - 20 \mu g.m^{-3}$. Priemerná ročná koncentrácia NO_2 je $10 - 15 \mu g.m^{-3}$. Priemerná ročná depozícia N (NO , NO_2) je $500 - 600 mg.m^{-2}$. Priemerná ročná koncentrácia SO_2 je $10 - 15 \mu g.m^{-3}$. Priemerná ročná depozícia S (SO_2 a sírany) je $1\,500 - 2\,000 mg.m^{-2}$. Ide o hodnoty v dolnej až strednej časti stupnice.

Pôda

Z hľadiska plošnej kontaminácie pôd leží územie katastra v oblasti nekontaminovaných, resp. mierne kontaminovaných pôd, severný okraj zasahuje do oblasti relatívne čistých pôd.

Biota – poškodenie vegetácie

So znečistením ovzdušia najviac súvisí poškodenie vegetácie exhalátmi, ktoré je plošného charakteru a prejavuje sa na poškodení lesných porastov. Z hľadiska zdravotného stavu predstavuje prevažná časť drevinovej vegetácie a lesných porastov v území veľmi slabo (defoliácia $11 - 20 \%$) alebo slabo poškodené ($21 - 30 \%$), prípadne zdravé porasty ($0 - 10 \%$). Lokálne sú porasty stredne ($31 - 40 \%$) až silne poškodené ($> 40 \%$).

Ostatné stresové javy v území nepresahujú rámec bežnej kontaminácie. Rovnako ich zdroje nie sú nad rámec bežných zdrojov v tejto oblasti.

V rámci územného systému stresových faktorov (ÚSSF) predstavuje v rámci línií ÚSSF cesta E18 silne zaťaženú antropogénnu líniu – dopravný koridor. Územie leží v rámci areálov ÚSSF v antropogénnom areáli s vybraným stresovým faktorom vodná erózia.

- Faktory negatívne ovplyvňujúce životné prostredie

Zdroje znečistenia ovzdušia

V obci sú malé zdroje znečistenia ovzdušia z domácností. V poslednom čase sa výraznejšie na znečistení ovzdušia podieľajú malý znečisťovatelia z domácností v dôsledku zvyšovania cien ekologicky čistých palív ako sú zemný plyn a el. energia.

Zdroje znečistenia vôd

Hlavným zdrojom znečistenia vôd je chýbajúca kanalizácia a ČOV v obci. Menšími znečisťovateľmi sú prevádzky poľnohospodárskych subjektov, ako aj splachy z poľnohospodárskych pôd.

Zdroje hluku a pod.

Najväčším zdrojom hluku je cesta II/547 Spišské Vlachy - Spišské Podhradie v lokalite Dreveník.

Návrh zásad a opatrení pre nakladanie s odpadmi

Obec má spracovaný program odpadového hospodárstva. Zber komunálneho odpadu je organizovaný zberom a vyvázkou na organizovanú skládku v Sp. Novej Vsi. Biologický odpad je likvidovaný separovaným zberom a často aj v samotných domácnostiach. Potrebné je zriadiť kompostovisko pre likvidáciu bioodpadu z domácností a záhrad v priestoroch pri ČOV Granč-Petrovce.

A.2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.

V katastrálnom území Žehra, ktoré je predmetom zadania územného plánu obce Žehra sa nachádza chránené ložiskové územie a dobývací priestor „Žehra“ (ďalej len „CHLÚ/DP Žehra“) ev. č. 18/e, určené na ochranu a dobývanie výhradného ložiska travertínu

- katastrálne územie obce Žehra sa dotýka záujmov ochrany podľa zákona č. 538/2005 Z. z., nakoľko zasahuje do ochranného pásma II. Stupňa prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Baldovciach (vyhláška MZ SR 478/2001 Z. z.) na ktoré sa vzťahujú obmedzenia a zákazy činností podľa § 26, § 28, § 50 ods. 17 písm. b) ako aj ustanovenia § 40 ods. 2 písm. a), d), e) zákona č. 538/2005 Z. z. Táto skutočnosť by mala byť akceptovaná a uplatnená v rámci spracovania územnoplánovacej dokumentácie.

- na území k.ú. Žehra sa nachádza výhradné ložisko „Žehra – dekoračný kameň (363)“ s určeným dobývacím priestorom. Územie v blízkosti dobývacieho priestoru nevyužívať na obytné, prípadne rekreačné účely. V predmetnom území sú evidované staré banské diela, ktoré treba vymedziť ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z.

V katastrálnom území obce sa nachádza dobývací priestor Žehra. Nachádza sa uprostred NPR Dreveník a SKUEV0105 Spišskopodhradské travertíny a jeho reálne využitie neprichádza do úvahy.

A.2. 15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

V návrhu územného plánu sú vymedzené plochy potrebujúce zvýšenú ochranu hlavne z dôvodu ochrany prírody a ochrany kultúrnych pamiatok v rámci UNESCO. Tieto plochy sú riešené v grafickej časti.

Návrh protipovodňových opatrení

Potok Branisko a Žehrica nemá v rámci súčasne zastavaného územia zabezpečenú protipovodňovú ochranu územia na Q100 ročné vody, ale iba na cca Q20 ročné vody. V rámci rozširovania zástavby po okrajoch zastavaného územia a hlavne v lokalite sídliska Dreveník bude nutné budovať aj protipovodňovú ochranu na Q 100 ročné vody. Tu je potrebné upraviť aj vodný tok Margecianka.

A.2. 16 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov.

Vyhodnotenie poľnohospodárskej pôdy je riešené samostatnou prílohou.

A.2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálneho, ekonomicko-sociálnych a územno-technických dôsledkov.

Navrhované riešenie má cieľ usporiadať funkčné vzťahy v obci tak, aby jeho kultúrne, prírodné hodnoty boli v harmónii s novo navrhovanými zámermi rozvoja obce. Výrazným spôsobom sa zlepšujú parametre ochrany životného prostredia, stanovujú regulatívy a podmienky využitia jednotlivých funkčných plôch a vzájomne zosuladujú disharmonické vzťahy v území. Návrh vytvára perspektívne možnosti rozvoja zamestnanosti v poľnohospodárskom, výrobnom a obslužnom sektore, ale pripravuje možnosti aj v rozvoji cestovného ruchu. Pre zabezpečovanie súladu týchto funkcií mesta je nutná aj potrebná technická infraštruktúra, ktorá vytvára prvotné predpoklady vývoja územia a výraznou mierou prispieva k trvalo udržateľnému vývoju daného územia. Obec môže proporčne rozvíjať a zabezpečovať nielen potreby vlastnej potreby, ale v nadstavbových zložkách aj jeho širšieho zázemia.